

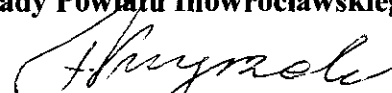
Uchwała Nr XXXIX/397/2014
RADY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO
z dnia 28 lutego 2014 r.

w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Inowrocławskiego na lata 2014-2020”.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595, z późn. zm.¹) oraz art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 późn. zm.²) uchwala się, co następuje:

- § 1. Przyjąć „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Inowrocławskiego na lata 2014-2020”, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierzyć dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący
Rady Powiatu Inowrocławskiego

Feliks Kryszak

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 645.

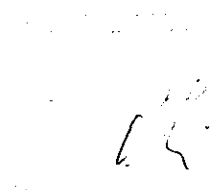
² Zmiana tekstu jednolitego wymienionej ustawy została ogłoszona w Dz. U. z 2013 r. poz. 509 i poz. 1650.

UZASADNIENIE DO UCHWAŁY Nr XXXIX/397/2014
RADY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO
z dnia 28 lutego 2014 r.

w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Inowrocławskiego na lata 2014-2020”.

Podjęcie przedmiotowej uchwały uzasadniają następujące okoliczności faktyczne. Zgodnie z art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.) do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, którym celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka - po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami. Poprzednia Strategia obowiązywała w latach 2008-2013.

W związku z powyższym należało opracować i przyjąć do realizacji Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Inowrocławskiego na lata 2014-2020.

Załącznik do uchwały
Nr XXXIX/397/2014
Rady Powiatu Inowrocławskiego
z dnia 28 lutego 2014 r.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO
NA LATA 2014-2020**

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	3
II. Pomoc społeczna w ujęciu dokumentów strategicznych.....	3
III. Metodologia	7
IV. Diagnoza sytuacji społecznej i prognoza zmian w perspektywie 2020	9
1. Sytuacja demograficzna i tendencje	9
2. Niepełnosprawność.....	12
3. Przemoc w rodzinie	18
3.1. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu inowrocławskiego	18
4. Dziecko i rodzina	24
4.1. Rodzinna piecza zastępcza	26
4.2. Instytucjonalna piecza zastępcza	30
4.3. Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków	33
5. Bezrobocie.....	35
5.1. Rynek pracy w powiecie inowrocławskim – Diagnoza.....	35
6. Edukacja i zdrowie.....	57
V. Analiza Swot	59
VI. Misja.....	64
VII. Obszary, cele strategiczne i kierunki działania	65
VIII. Monitoring i ewaluacja.....	78
IX. Zakończenie	78
Spis tabel	80
Spis wykresów	82
Wykaz źródeł	84

I. Wstęp

Jednym z podstawowych narzędzi realizacji lokalnej polityki społecznej jest strategia rozwiązywania problemów społecznych. Obowiązek opracowania i realizacji strategii na szczeblu powiatowym wynika z art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, na mocy którego do zadań własnych powiatu należy „*opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami*”. Ustawodawca określił również, iż dokument ten powinien zawierać, w szczególności: diagnozę sytuacji społecznej, prognozę zmian w zakresie objętym strategią oraz określenie celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych, a także wskaźników realizacji działań.

Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem określającym priorytety w przyszłych działaniach powiatu w zakresie polityki społecznej. Ma ona również pomóc w umocowaniu prawnym konkretnych działań, ma być istotnym ogniwem w hierarchii dokumentów strategicznych zachowując w stosunku do nich pełną kompatybilność i komplementarność.

Celem niniejszego opracowania jest racjonalizacja lokalnej polityki społecznej uwzględniająca potrzeby poszczególnych grup społecznych. Dokument stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, aby w konsekwencji doprowadzić do integracji społecznej.

Strategia jest dokumentem uspołecznionym. W pracach nad nim uczestniczyli przedstawiciele samorządu lokalnego, środowisk pomocy społecznej, rynku pracy, oświaty, ochrony zdrowia, policji, przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz mieszkańcy miasta.

Dokument zawiera diagnozę sytuacji społecznej i prognozę zmian problemów społecznych w perspektywie do 2020 roku. Diagnoza jest skonstruowana z określenia stanu aktualnych problemów społecznych i ich prognozy na najbliższe lata. Identyfikacja najważniejszych kwestii społecznych została skonstruowana na podstawie przedłożonych materiałów statystycznych i urzędowych a także poddana narzędziom analizy strategicznej, do których należy zaliczyć identyfikację mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej (SWOT).

II. Pomoc społeczna w ujęciu dokumentów strategicznych

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Strategia Europa 2020 stanowi strategię wzrostu Unii Europejskiej w kolejnych latach. Zakłada ona potrzebę stworzenia inteligentnej i zrównoważonej gospodarki, która sprzyja

włączeniu społecznemu. W perspektywie 2020 r. wyznaczonych zostało 5 celów obejmujących:

- 1) zatrudnienie (75 % osób w wieku 20-64 lat powinno mieć pracę);
- 2) badania i rozwój oraz innowacje (na inwestycje w badania i rozwój oraz w innowacje powinniśmy przeznaczać 3 % PKB Unii – łącznie ze środków publicznych i prywatnych);
- 3) zmiany klimatu i energię (ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 20 % w stosunku do poziomu z 1990 r., 20 % energii powinno pochodzić ze źródeł odnawialnych, a efektywność energetyczna powinna wzrosnąć o 20 %);
- 4) edukację (odsetek młodych ludzi przedwcześnie porzucających naukę nie powinien przekraczać 10 %, a co najmniej 40 % osób w wieku 30-34 powinno mieć wykształcenie wyższe);
- 5) ubóstwo i wykluczenie społeczne (zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym o co najmniej 20 mln).

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2011-2020.

Dokument obejmuje zagadnienia partycypacji społecznej i aktywności obywatelskiej. W ramach tego obszaru mają być realizowane działania zmierzające do poprawy mechanizmów partycypacji społecznej i wpływu obywateli na życie publiczne.

W SRKS wskazano, że dla całości przedsięwzięć w ww. obszarze wykorzystane zostaną doświadczenia we wspieraniu działań. W kolejnej perspektywie finansowej ma nastąpić kontynuacja funkcjonowania m.in. takich działań jak:

- 1) projekty realizowane przez organizacje społeczne w zakresie edukacji obywatelskiej;
- 2) upowszechnienie i wdrażanie rozwiązań zwiększających kontrolę społeczną nad działaniami administracji publicznej wszystkich szczebli;
- 3) stałe podnoszenie wiedzy i umiejętności przedstawicieli organizacji pozarządowych (zarządy, pracownicy) w zakresie zarządzania organizacją, a w szczególności zarządzania zasobami ludzkimi i finansami;
- 4) różne formy zachęcania obywateli do zwiększania swojej aktywności na forum publicznym;
- 5) rozwijaniu i promocji indywidualnej filantropii, wolontariatu, jak i społecznej odpowiedzialności biznesu;
- 6) wspieranie rozwoju przedsiębiorczości społecznej i innych form przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i zawodowemu, w tym różnorodnych form samopomocy;
- 7) stworzenie rozwiązań zmierzających do wypracowania i wdrożenia systemu wsparcia dla poradnictwa prawnego i obywatelskiego;
- 8) ułatwienie działalności organizacji obywatelskich;
- 9) wsparcie dla ruchów społecznych, grup nieformalnych.

Narodowa Strategia Integracji Społecznej.

Narodowa Strategia Integracji Społecznej jest dokumentem, którego celem jest pomoc w procesie włączania się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. Działania w tym zakresie mają przyczynić się do:

- 1) dostosowania edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy;
- 2) rozwijania aktywnej polityki zatrudnienia przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy;
- 3) modernizacji systemu ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalnych i ochrony zdrowia, m.in. w celu zapewnienia ich finansowej stabilności oraz odpowiedniej koordynacji z celami polityki edukacyjnej i polityki zatrudnienia;
- 4) wspierania integracji społecznej, aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy.

W ramach kilkunastu obszarów życia społecznego wyznaczonych w Narodowej Strategii Integracji Społecznej sformułowano następujące priorytety:

- 1) wzrost uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym;
- 2) poprawa jakości kształcenia na poziomie gimnazjalnym i średnim;
- 3) upowszechnienie kształcenia wyższego i jego lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy;
- 4) rekompensowanie deficytów rozwoju intelektualnego i sprawnościowego dzieci;
- 5) radykalne ograniczenie ubóstwa skrajnego;
- 6) ograniczenie tendencji do wzrostu różnic dochodowych;
- 7) ograniczenie bezrobocia długookresowego;
- 8) zmniejszenie bezrobocia młodzieży;
- 9) zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych;
- 10) zwiększenie liczby uczestników w aktywnej polityce rynku pracy – ALMP;
- 11) upowszechnienie kształcenia ustawicznego;
- 12) wydłużenie przeciętnego dalszego trwania życia w sprawności;
- 13) powszechne ubezpieczenie zdrowotne;
- 14) kobiety i dzieci objęte programami zdrowia publicznego;
- 15) wzrost dostępu do lokali (mieszkań) dla grup najbardziej zagrożonych bezdomnością;
- 16) dostęp do pracowników socjalnych;
- 17) rozwój pomocy środowiskowej – zwiększenie liczby osób objętych usługami pomocy środowiskowej;
- 18) zaangażowanie obywateli w działalność społeczną;
- 19) realizacja NSIS przez samorządy terytorialne;

20) dostęp do informacji obywatelskiej i poradnictwa.

Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Program powstał w celu tworzenia warunków skutecznego przeciwdziałania przemocy i określa szczegółowe działania w zakresie:

- 1) zapewnienia ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie;
- 2) oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc;
- 3) podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz promowania metod wychowawczych bez użycia przemocy;
- 4) upowszechniania informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy, zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc w rodzinie.

Większość powyższych informacji pojawia się w sprawozdaniach, zawierających dane statystyczne dotyczące realizacji przez wymiar sprawiedliwości Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, dane o orzekanych środkach karnych, orzekanych środkach probacyjnych, a także pozostałe informacje o działaniach zastosowanych wobec sprawców przemocy w rodzinie. Zestawienia te wykorzystywane są później w różnorodnych analizach, m.in. w opracowaniach dokumentów, jakimi są strategie rozwiązywania problemów społecznych.

Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015.

Program określa strategię działań mających na celu ograniczenie występowania zagrożeń dla zdrowia psychicznego, poprawę jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi i ich bliskich oraz zapewnienie dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej.

Określa cele główne i szczegółowe oraz wprowadza nowe zadania do realizacji w zakresie promocji zdrowia psychicznego, poprawy jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi oraz zapewnienia dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej. Wielosektorowy charakter Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (NPOZP) wymaga włączenia się wielu podmiotów i organizacji z terenu województwa.

Podmiotami realizującymi Program są:

- 1) ministrowie właściwi ze względu na cele Programu, a w szczególności Minister Sprawiedliwości, Minister Obrony Narodowej oraz ministrowie właściwi do spraw: zdrowia, oświaty i wychowania, zabezpieczenia społecznego, pracy, nauki i szkolnictwa wyższego, wewnętrznych i administracji publicznej;
- 2) Narodowy Fundusz Zdrowia;
- 3) samorządy województw, powiatów i gmin.

W realizacji zadań wynikających z Programu mogą uczestniczyć również organizacje społeczne, stowarzyszenia, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne podmioty, które zakresem swojej działalności obejmują cele i zadania Programu.

Najistotniejszymi działaniami podejmowanymi w ramach realizacji Programu będzie:

- 1) skoordynowanie działalności opieki zdrowotnej z różnymi formami pomocy i oparcia społecznego oraz aktywizacji zawodowej;

- 2) unowocześnienie leczenia psychiatrycznego, opierające się na założeniach modelu środowiskowego i polegające na: przekształceniu dużych szpitali psychiatrycznych w placówki specjalistyczne, tworzeniu oddziałów psychiatrycznych w szpitalach ogólnych, zwiększeniu udziału pozaszpitalnych form opieki zdrowotnej w rehabilitacji psychiatrycznej oraz tworzeniu sieci Centrów Zdrowia Psychicznego.

III. Metodologia

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla powiatu inowrocławskiego została opracowana z zastosowaniem metody partycypacyjnego modelu jej budowania. Metoda ta akcentuje udział społeczny przejawiający się realnym – bezpośrednim wpływem mieszkańców i ich przedstawicieli na sprawy społeczne, poprzez umożliwienie im wypowiedzenia się, sformułowania problemów i zaplanowania działań zmierzających do dokonania zmian społecznych w powiecie. Do udziału w pracach nad strategią zaproszono przedstawicieli gmin, jednostek działających w obszarze polityki społecznej oraz sektora pozarządowego.

Prace warsztatowe nad projektem strategii rozwiązywania problemów społecznych przebiegały następująco. Zorganizowano pięć warsztatów podczas, których przeprowadzono analizę SWOT poszczególnych obszarów oraz określono cele strategiczne i kierunki działań.

1. Warsztat I, obszar „Niepełnosprawność” lista uczestników:
 - 1) Marta Pastuch – Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kruszwicy;
 - 2) Dorota Ciechanowska – Dom Pomocy Społecznej w Ludzisku;
 - 3) Anna Trojanowska – Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy „Flandria”;
 - 4) Marcin Sławek – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rojewie;
 - 5) Ryszard Grześkowiak – Polski Związek Niewidomych w Inowrocławiu;
 - 6) Władysław Podolski – Polski Związek Głuchych w Inowrocławiu;
 - 7) Ewa Grzegorska – Polski Związek Głuchych w Inowrocławiu;
 - 8) Marzena Kozłowska – Dom Pomocy Społecznej w Tarnówku;
 - 9) Jadwiga Kurzyńska – Inowrocławskie Stowarzyszenie „Amazonki”;
 - 10) Rafał Walter – dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu;
 - 11) Grażyna Kolczyńska – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu;
 - 12) Małgorzata Łaniecka – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu;
2. Warsztat II, obszar „Przemoc w rodzinie” lista uczestników:
 - 1) Magdalena Jaskulska – Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu;
 - 2) Aneta Płuciennik – Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Janikowie;
 - 3) Elżbieta Napierała – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej;
 - 4) Elżbieta Więcek – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu;
 - 5) Agata Dąbrowska – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu;
 - 6) Ewa Gapińska – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rojewie;
 - 7) Alina Prill – Zespół Kuratorów dla Dorosłych;
 - 8) Iwona Przekwas – Zespół Kuratorów dla Dorosłych;

- 9) Alina Świdarska – Prokuratura Rejonowa w Inowrocławiu;
 - 10) Jolanta Słaboszewska-Nowak – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu;
 - 11) Jolanta Kirschestein-Kowalska – Komenda Powiatowa Policji w Inowrocławiu;
 - 12) Józef Ratajczak – Starostwa Powiatowe w Inowrocławiu;
 - 13) Alicja Szemczak – Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Inowrocławiu;
 - 14) Rafał Walter – Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie Inowrocławiu;
 - 15) Arleta Lasecka – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu;
 - 16) Zyta Woźniak – Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaksicach;
3. Warsztat III, obszar „Dziecko i rodzina” lista uczestników:
- 1) Halina Majer-Ślesińska – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej;
 - 2) Małgorzata Hałas – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rojewie;
 - 3) Maciej Stefański – Zespół kuratorów dla nieletnich;
 - 4) Magdalena Jaskulska – Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kruszwicy;
 - 5) Agnieszka Olszewska – Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Janikowie;
 - 6) Romuald Jaskólski – Dyrektor Ośrodka Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu;
 - 7) Lidia Ruszkiewicz – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu;
 - 8) Iwona Żurawska – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu;
 - 9) Arleta Lasecka – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu;
 - 10) Mariola Pierzchalska – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu;
 - 11) Rafał Walter – Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu;
4. Warsztat IV, obszar „Bezrobocie” lista uczestników:
- 1) Jolanta Woźnica - Dyrektor Fundacji Ekspert Kujawy w Inowrocławiu;
 - 2) Małgorzata Kwaśniowska – Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu;
 - 3) Dorota Kwiatkowska - Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu;
 - 4) Karolina Pilarska - Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu;
 - 5) Marzena Jóźwiak – Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu;
 - 6) Monika Berkowska – Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu;
 - 7) Iwona Stanek - Przedsiębiorca, Radna Rady Powiatu Inowrocławskiego;
 - 8) Magdalena Dąbrowska - Dyrektor Centrum Integracji Społecznej w Łojewie;
 - 9) Maria Bakalarska - Przedsiębiorca Inowrocław;
 - 10) Paweł Wiśniewski – Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu;
 - 11) Krystyna Gawron Fiedorow - Przedsiębiorca, Przewodnicząca Rady Gminy Żłotniki Kujawskie;
 - 12) Danuta Kwiatkowska - Zastępca Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu;
 - 13) Przemysław Stefański - Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu;

- 14) Przemysław Krokos – Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu;
5. Warsztat V, obszar „Edukacja i zdrowie” lista uczestników:
 - 1) Mirosława Kucol – Starostwo Powiatowe w Inowrocławiu;
 - 2) Aleksandra Szubarga-Dworek - Starostwo Powiatowe w Inowrocławiu;
 - 3) Józef Ratajczak - Starostwo Powiatowe w Inowrocławiu;
 - 4) Beata Ptaszek – Starostwo Powiatowe w Inowrocławiu;
 - 5) Małgorzata Makowiecka – Urząd Gminy w Inowrocławiu;
 - 6) Anna Dobecka – Urząd Miasta Inowrocławia;
 - 7) Edyta Bartoszek – Młodzieżowy Dom Kultury im. Janusza Korczaka w Inowrocławiu;
 - 8) Krystyna Pęczkowska - Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Inowrocławiu;
 - 9) Artur Nalewajski – Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 w Inowrocławiu;
 - 10) Elżbieta Andryszak – Centrum Kształcenia Ustawicznego w Inowrocławiu;
 - 11) Leszek Kaus – Centrum Kształcenia Praktycznego w Inowrocławiu;
 - 12) Jacek Zalesiak – Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Kazimierza Wielkiego w Kruszwicy;
 - 13) Tomasz Metryka – Urząd Gminy w Rojewie;
 - 14) Alicja Aleksander – Dom Pomocy Społecznej w Parchaniu;
 - 15) Stanisław Sobecki – Dom Pomocy Społecznej w Warzynie;
 - 16) Rafał Walter – dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

IV. Diagnoza sytuacji społecznej i prognoza zmian w perspektywie 2020

1. Sytuacja demograficzna i tendencje.

Powiat Inowrocławski odrodził się 1 stycznia 1999 r. na administracyjnej mapie Polski, jako okręg dopełniający struktury samorządowe w województwie kujawsko-pomorskim. Należy do największych jednostek terytorialno-administracyjnych kraju. Powiat położony jest w południowej części województwa kujawsko-pomorskiego.

W skład powiatu wchodzi:

- 1) gmina miejska: Inowrocław;
- 2) gminy miejsko-gminne: Gniewkowo, Janikowo, Kruszwica, Pakość;
- 3) gminy wiejskie: Dąbrowa Biskupia, Inowrocław, Rojewo, Złotniki Kujawskie.

Gminy te różnią się liczebnością mieszkańców, a co za tym idzie liczbą instytucji i organizacji, poprzez które realizowana jest pomoc społeczna.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego - w dniu 31 grudnia 2012 r. na obszarze 1225 km² powiatu inowrocławskiego (6,82% ogólnej powierzchni województwa kujawsko-pomorskiego) zamieszkiwały 164 401 osoby (7,85% ludności województwa kujawsko-pomorskiego), co oznacza 0,35% spadek liczby mieszkańców w stosunku do roku poprzedniego.

Zarówno pod względem liczby ludności jak i powierzchni powiat inowrocławski zajmuje 1 miejsce w województwie.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO NA LATA 2014-2020

Średnia gęstość zaludnienia powiatu wynosiła w 2012 r. 134 osób na 1 km² (w województwie 117 osoby na 1 km²) - 1 pozycja w województwie spośród powiatów ziemskich.

Na koniec 2012 r. ludność miejska w powiecie stanowiła 65,11% ludności ogółem (w województwie 60,2%).

Kobiety stanowiły 51,44%, a mężczyźni 48,56% ogólnej liczby ludności. Stopień feminizacji w układzie miasto - wieś: w populacji miast kobiety stanowiły 52,33% mieszkańców, na terenach wiejskich - 49,78% (współczynnik feminizacji określa liczbę kobiet przypadającą na 100 mężczyzn). Na 100 mężczyzn w mieście przypadało średnio 110 kobiet, na wsi - 99 kobiet.

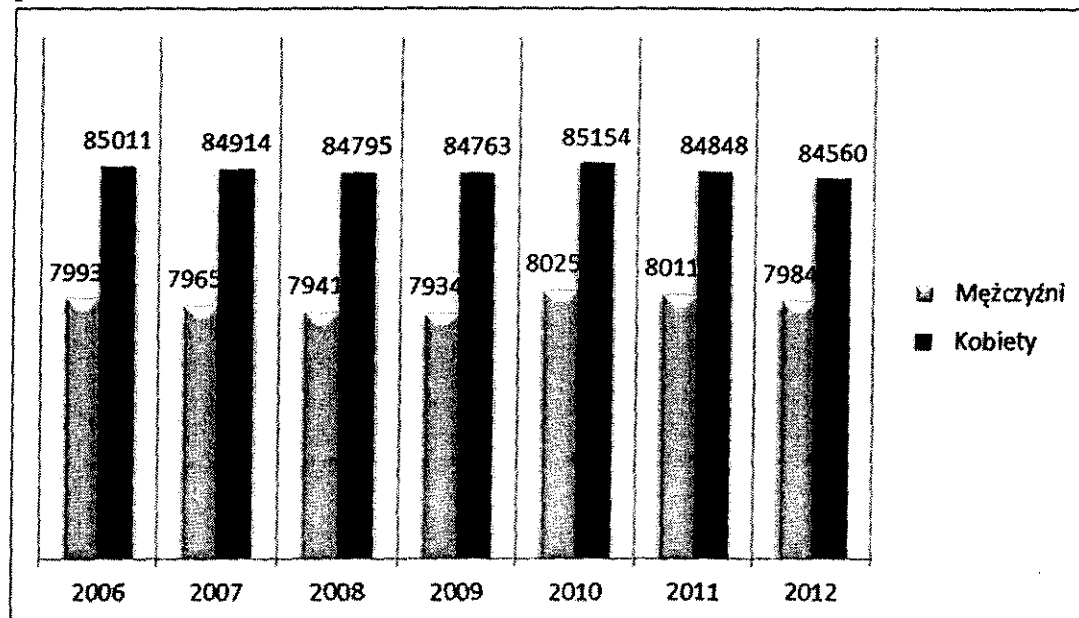
Strukturę wiekową ludności powiatu przedstawia tabela 1, z której wynika, iż w analizowanych latach najliczniejszą grupę mieszkańców stanowiły osoby w wieku produkcyjnym, natomiast najmniejszą osoby w wieku poprodukcyjnym. Struktura wiekowa ludności powiatu w ostatnich latach ulega stałym zmianom w kierunku malejącej liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz stale rosnącą grupą w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 1. Stan ludności w powiecie inowrocławskim w latach 2006-2012.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ogółem	164943	164571	164213	164112	165418	164965	164401
Mężczyźni	79932	79657	79418	79349	80259	80117	79841
Kobiety	85011	84914	84795	84763	85154	84848	84560
W wieku przedprodukcyjnym (0-14 lat)	26218	25466	24833	24467	24251	23885	23502
Mężczyźni	13498	13105	12802	12565	12378	12192	11986
Kobiety	12720	12361	12031	11902	11873	11643	11516
W wieku produkcyjnym (15-64 lat)	114927	114807	114492	114411	114834	113853	112782
Mężczyźni	58928	59043	59122	59255	60277	59948	59539
Kobiety	55999	55764	55370	54856	54557	53905	53243
W wieku poprodukcyjnym (65 lat i więcej)	23798	24298	24888	25534	26328	27277	28117
Mężczyźni	7506	7509	7494	7529	7604	7977	8316
Kobiety	16292	16789	17394	18005	18724	19300	19801

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Wykres 1. Liczba ludności w powiecie inowrocławskim w latach 2006-2012 z podziałem na płeć.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Zgodnie z prognozą opracowaną przez Główny Urząd Statystyczny liczba ludności powiatu inowrocławskiego będzie sukcesywnie zmniejszać się i w 2035 r. osiągnie niespełna 86,19% stanu obecnego tj. 141.693 osoby.

Tabela 2. Prognoza demograficzna na lata 2015-2035 dla powiatu inowrocławskiego.

Rok	Całość	Mężczyźni	Kobiety
2013	160506	23531	112166
2020	157378	23651	104257
2025	153264	22032	97389
2030	147878	19292	93011
2035	141693	16810	88957

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Na przestrzeni ostatnich trzech lat na terenie powiatu inowrocławskiego wyraźnie obserwuje się stały spadek liczby urodzeń. W analizowanych latach następował też systematyczny spadek liczby zawartych małżeństw. Liczba rozwodów znacząco wzrosła w roku 2011. Liczba zgonów w ostatnich latach kształtuje się na podobnym poziomie.

Tabela 3. Liczba małżeństw i rozwodów w latach 2006-2012 w powiecie inowrocławskim.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Małżeństwa	966	1101	1166	1133	973	873	853
Rozwody	288	328	351	342	321	316	
Wszystko	678	773	815	791	652	557	
Wzrost	341	319	298	308	288	414	340

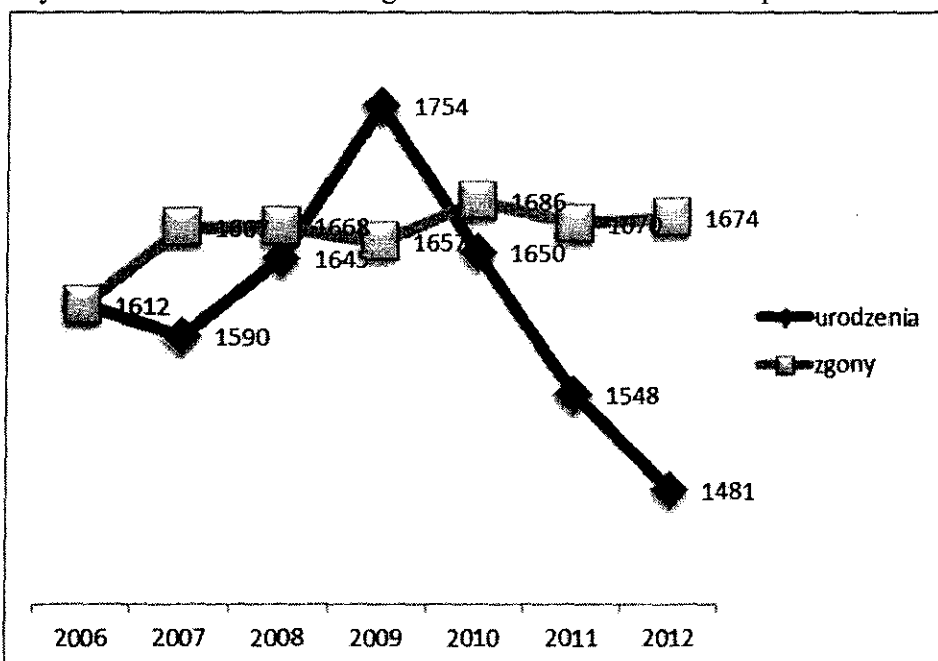
Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Tabela 4. Liczba urodzeń i zgonów w latach 2006-2012 w powiecie inowrocławskim.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Urodzenia	1612	1590	1645	1754	1650	1548	1481
Zgony	1612	1667	1668	1657	1686	1670	1674

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Wykres 2. Liczba urodzeń i zgonów w latach 2006-2012 w powiecie inowrocławskim.

Źródło: Dane z Tabeli 4.

W 2012 r. współczynnik przyrostu naturalnego na 10 tys. ludności powiatu wyniósł -11,7 (w roku poprzednim -7,4), w województwie 1,6. Przyrost naturalny jest to różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

2. Niepełnosprawność.

Polityka społeczna wobec niepełnosprawności i osób niepełnosprawnych to zorganizowane, kompleksowe i międzysektorowe działania władz publicznych oraz innych podmiotów społecznych, służące kształtowaniu, poprawie, ochronie warunków i jakości życia oraz statusu społecznego osób niepełnosprawnych, a także umożliwiające jednostkom z ograniczoną sprawnością dostęp do niezbędnych świadczeń i usług zdrowotno-socjalnych oraz rozwiązań technologiczno-organizacyjnych utrzymujących i zwiększających szansę niezależnego funkcjonowania oraz aktywnego udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.

Podstawowym wykładnikiem i narzędziem realizacji polityki społecznej na rzecz ludzi niepełnosprawnych jest wsparty odpowiednią infrastrukturą legislacyjno-instytucjonalną proces rehabilitacji leczniczej, psychologicznej, społecznej i zawodowej. Rehabilitacja ta obejmuje różne formy wsparcia wspomagające osoby niepełnosprawne w wypełnianiu przypisanych im ról społecznych, takie jak: poradnictwo społeczne, prawne i psychologiczne oraz edukację i przygotowanie zawodowe, a także umożliwiające samodzielną lokomocję, komunikowanie się z otoczeniem i prowadzenie niezależnego, codziennego życia.

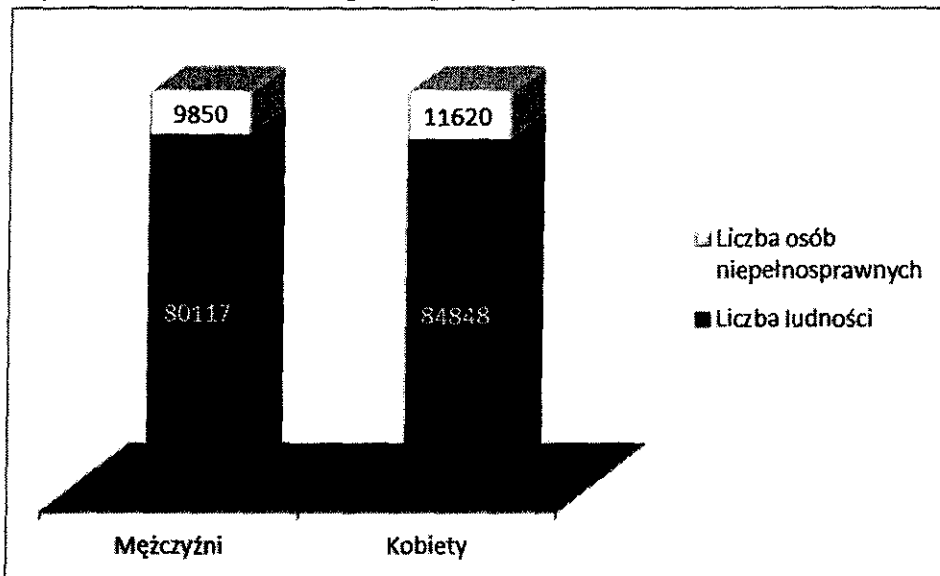
Ostatnie szczegółowe dane dotyczące wskaźników niepełnosprawności w powiecie inowrocławskim, których źródłem był Narodowy Spis Powszechny z 2011 roku wskazują, że liczba osób niepełnosprawnych w powiecie inowrocławskim wynosiła 11 620, co stanowiło 13,70% ogółu mieszkańców powiatu – przeważały kobiety.

Tabela 5. Liczba osób niepełnosprawnych w 2011 roku.

Liczba osób niepełnosprawnych		Liczba osób niepełnosprawnych	
Wzrost	Liczba	Procent	
ogółem	164965	21470	13,01%
mężczyźni	80117	9850	12,29%
kobiety	84848	11620	13,70%

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

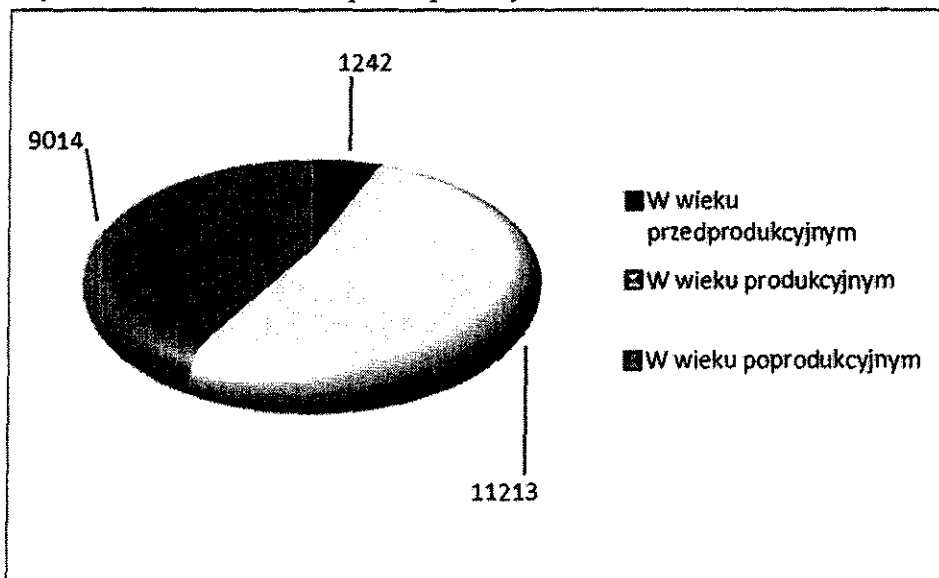
Wykres 3. Liczba osób niepełnosprawnych w 2011 roku.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

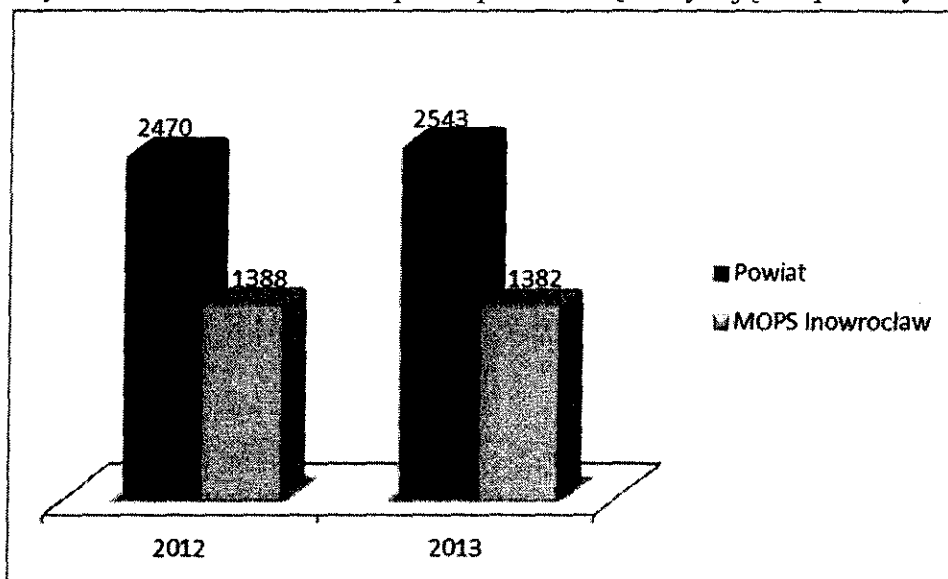
Zdecydowana większość osób niepełnosprawnych w powiecie to osoby w wieku produkcyjnym 11 213, następnie w wieku poprodukcyjnym 9 014. Najmniejszą grupę stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym 1 242

Wykres 4. Liczba osób niepełnosprawnych w 2011 r.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Wykres 5. Liczba rodzin z niepełnosprawnością korzystająca z pomocy OPS.

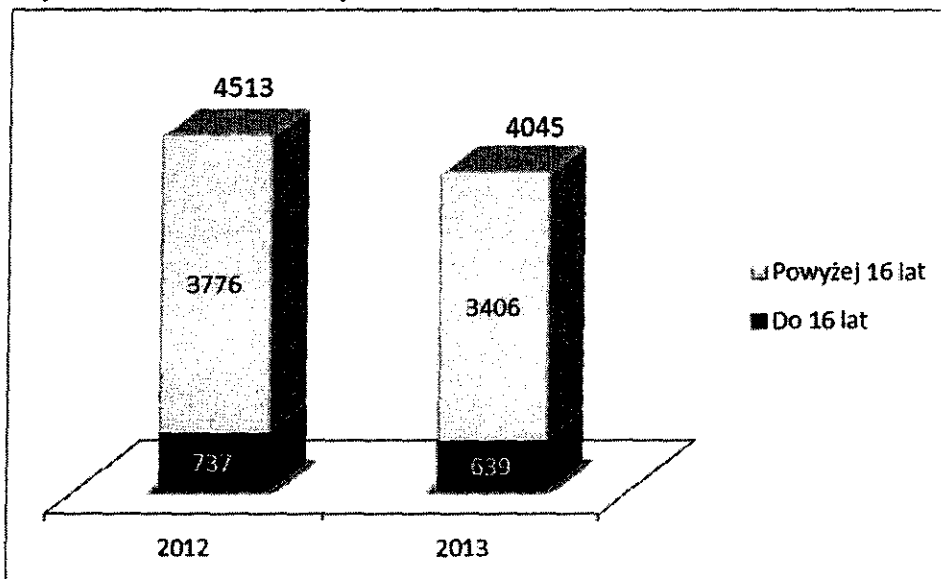

Źródło: Ośrodki Pomocy Społecznej

Znaczna liczba osób niepełnosprawnych korzysta z pomocy społecznej z powodu trudnej sytuacji życiowej, której przyczyną jest niepełnosprawność. W roku 2012 z pomocy miejskich, miejsko-gminnych i gminnych ośrodków pomocy społecznej działających na terenie powiatu inowrocławskiego skorzystało 2470 rodzin, a w roku 2013 - 2543 rodziny. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu w 2012 roku udzielił pomocy 1388 rodzinom z niepełnosprawnością, a w 2013 roku o pomoc zwróciły się 1382 rodziny. Stanowi to ponad 42% przyznawanej pomocy rodzinom z niepełnosprawnością w całym powiecie.

Analizując dane przekazane przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Inowrocławiu, można zauważyć, iż w ostatnim okresie zmalała liczba składanych wniosków, jednakże i tak utrzymuje się na wysokim poziomie. W 2012 roku do Zespołu wpłynęło 4513 wniosków, a w 2013 roku 4045, tj. o 10,4% mniej niż w roku 2012. W analizowanych latach ponad 80% wniosków złożonych zostało przez osoby powyżej 16 roku życia.

Wykres 6. Liczba składanych wniosków

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Badając przyczyny, dla których dorosłe osoby niepełnosprawne decydują się złożyć wniosek o wydanie orzeczenia można stwierdzić, iż najczęściej zamierzają się one ubiegać o zasiłek pielęgnacyjny, wsparcie w samodzielnej egzystencji, a także w celu odpowiedniego zatrudnienia.

Tabela 6. Cel składania wniosków przez osoby niepełnosprawne powyżej 16 roku życia.

Cel składania wniosku	2012	2013
Wniosek o udzielenie zasiłku	1094	1078
Wniosek o udzielenie świadczenia	5	6
Wniosek o udzielenie świadczenia pielęgnacyjnego	9	10
Wniosek o udzielenie świadczenia pielęgnacyjnego	265	303
Wniosek o udzielenie świadczenia pielęgnacyjnego	804	731
Wniosek o udzielenie świadczenia pielęgnacyjnego	0	0
Wniosek o udzielenie świadczenia pielęgnacyjnego	1128	966
Wniosek o udzielenie świadczenia pielęgnacyjnego	203	198
Wniosek o udzielenie świadczenia pielęgnacyjnego	268	114

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

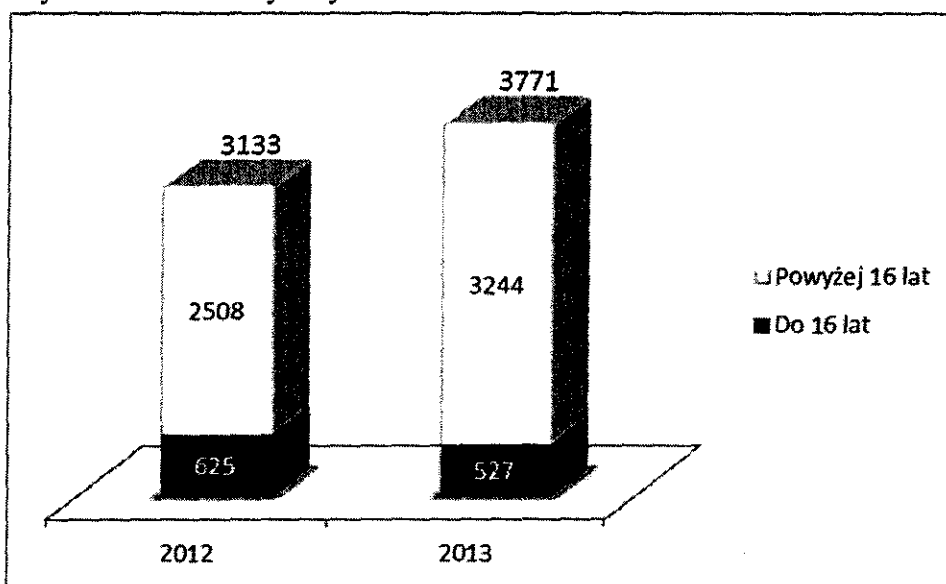
Tabela 7. Cel składania wniosków przez osoby niepełnosprawne poniżej 16 roku życia.

Cel składania wniosków	2012	2013
Zespół ds. ds. Orzekania o Niepełnosprawności	65	149
Zespół ds. ds. Orzekania o Niepełnosprawności	671	489
Inne	1	7

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Analizując dane przedstawiające ilość wydanych orzeczeń w latach 2012-2013 można zauważyć ich prawie 17% wzrost. W roku 2013 o 22,7% wzrosła ilość orzeczeń wydanych osobom powyżej 16 roku życia.

Wykres 7. Liczba wydanych orzeczeń

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Tabela 8. Dofinansowania dla osób niepełnosprawnych.

Opis	Liczba wniosków	Wartość finansowania	Liczba wniosków	Wartość finansowania
Opłaty za rehabilitację w poradniach i ośrodkach	589	770 928 zł	380	442 653 zł
Opłaty za rehabilitację w ośrodkach	436	378 950 zł	272	235 873 zł

likwidacji barier architektonicznych, komunikacyjnych i technicznych	183	705 000 zł	136	415 402 zł
dobrych miejsc do spędzania wolnego czasu	18	41 001 zł	13	28 484 zł
zakupów sprzętu i materiałów	5	223 000 zł	2	50 000 zł
zakupów sprzętu i materiałów	12	462 204 zł	4	130 000 zł
razem	1243	2 581 083 zł	807	1 302 412 zł

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu w ramach ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, przyznaje dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego oraz przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych; uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych; likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych; sportu, kultury, rekreacji i turystyki; rozpoczęcia działalności gospodarczej dla osób niepełnosprawnych; zwrotu kosztów wyposażenia stanowisk pracy osób niepełnosprawnych. W 2013 roku w ww. obszarach wpłynęło 807 wniosków a w 2012 roku 1243 wnioski. W 2013 roku zarejestrowano o 16,7% wniosków mniej niż w roku poprzednim, natomiast zrealizowano 55,62% wniosków na łączną kwotę dofinansowania 1 302 412,00 zł. Było to 35,07% mniej wniosków od przyznanych w roku 2012. W okresie dwóch lat większość otrzymanych środków z PFRON wydana została na dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze; likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych oraz turnusy rehabilitacyjne.

3. Przemoc w rodzinie.

Przemoc w rodzinie w naszej rzeczywistości wydaje się być wszechobecna. Stykamy się z nią niemal każdego dnia, w pracy, w szkole, w miejscu naszego zamieszkania, słyszymy o niej w mediach, czytamy w prasie. Jest to zjawisko specyficzne i bardzo trudne do rozpoznania, bowiem sprawcami są najbliżsi, których mimo doznawanej od nich krzywdy i cierpienia ofiary często chronią. Również osoby z najbliższego otoczenia mimo posiadanej wiedzy o rozgrywającym się dramacie nie decydują się na zgłoszenie podejrzenia stosowanej

przemocy. Rodzina, w której powinna panować harmonia staje się piekłem, a najbliższy katem. Skutki przemocy są przerażające. Życie i zdrowie osób doświadczających bądź doznających przemocy jest zagrożone. Dochodzi do uszkodzeń ciała, objawów psychosomatycznych, problemów natury psychicznej (PTSD), emocjonalnej a nawet do śmierci (samobójstw). Bardzo poważnym, odroczonym w czasie skutkiem bycia ofiarą przemocy jest powielenie wzorców, które wyniesiono z domu. Tak więc dzieci będąc uwięzione w przemoc w domu rodzinnym stają się w życiu dorosłym sprawcami lub ofiarami.

3.1. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu inowrocławskiego

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 29 lipca 2005 roku formułuje zadania dla instytucji samorządowych i państwowych w celu zwalczania i zapobiegania tego jeszcze do niedawna marginalizowanego problemu. Nadrzędnym, wspólnym celem działań instytucji jest zmniejszenie rozmiarów przemocy, pomoc i wsparcie osób uwięzionych w to zjawisko. Dokonana w 2010 roku nowelizacja ww. ustawy (Dz. U. Nr 180 poz. 493, z późniejszymi zm.) spowodowała wydanie rozporządzenia określającego zasady procedury „Niebieskiej Karty” i pracy Zespołów Interdyscyplinarnych.

Zsumowane dane przekazane przez Zespoły Interdyscyplinarne z terenu powiatu inowrocławskiego wskazują, że skala przemocy w rodzinie utrzymuje umiarkowaną tendencję wzrostową (tabela nr 9).

Tabela 9. Ilość wszczętych procedur „Niebieskiej karty” - dane ze wszystkich Zespołów Interdyscyplinarnych

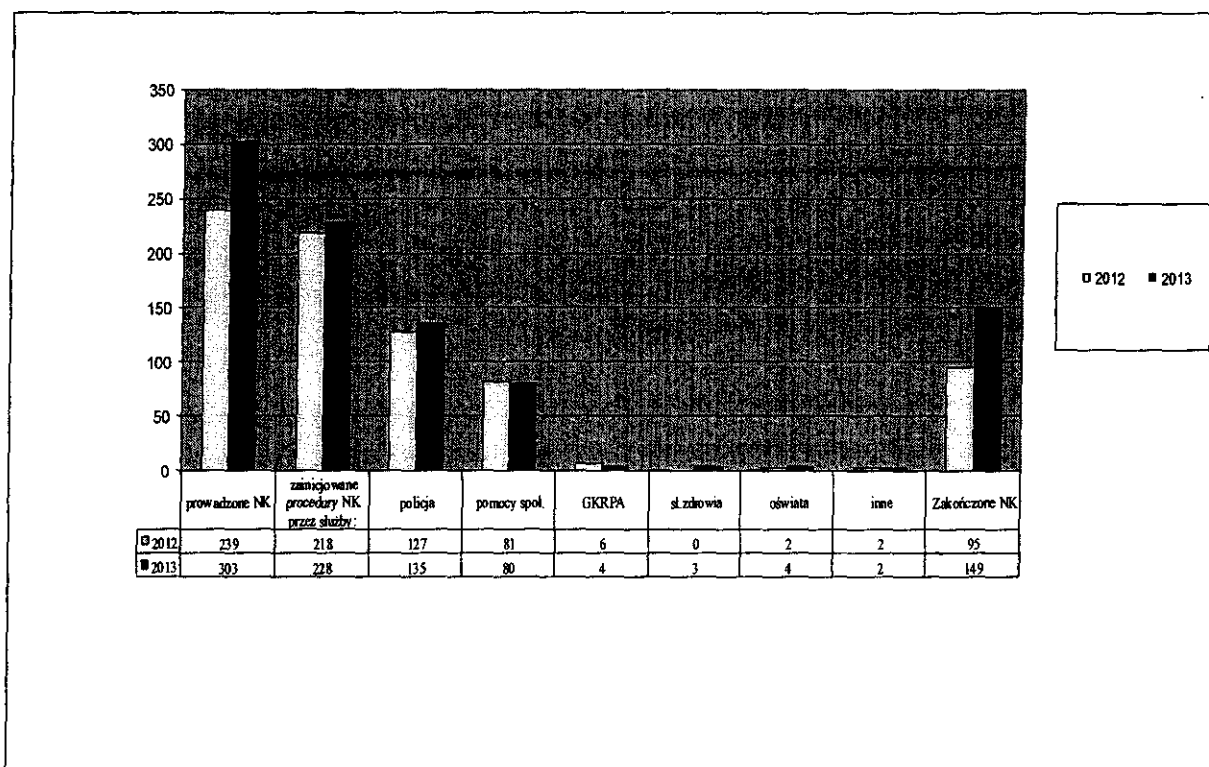
Ilość zgłoszonych „Niebieskich kart”	239	303
Ilość zainicjowanych procedur NK przez poszczególne służby	218	228
Policja	127	135
Jednostki pomocy społecznej	81	80
GORPA	6	4
Służba zdrowia	0	3
Inne służby	2	3
Inne jednostki	2	2
Ilość zakończonych NK	95	149

Źródło: Dane zespołów Interdyscyplinarnych z powiatu inowrocławskiego

Wzrost zainicjowanych procedur „Niebieskiej Karty” w 2013 roku w stosunku do roku 2012 wyniósł 4,6%, natomiast wyraźnie wzrosła ilość zakończonych procedur NK

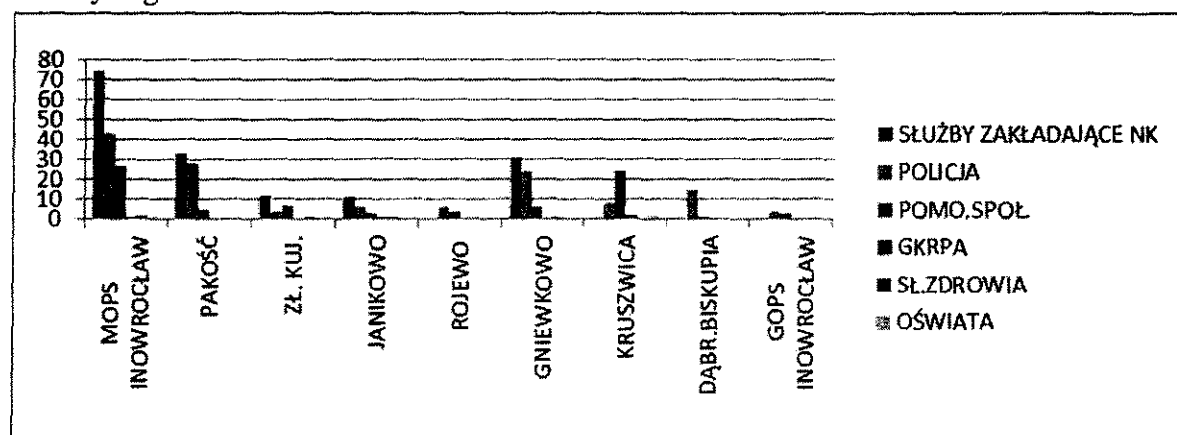
w roku 2013 w stosunku do roku 2012 i wynosi ona 56.8%. Dane te mogą wskazywać na skuteczność wspólnych działań instytucji zaangażowanych w pomoc osobom uwięzionym w przemoc. Najwięcej wszczętych procedur zostało przez policję oraz jednostki pomocy społecznej. Natomiast niepokoi fakt, że w latach 2012/2013 służba zdrowia wszczęła trzy procedury NK, a oświata sześć. Ilość zainicjowanych przez te instytucje „Niebieskich Kart” przedstawia ich stopień zaangażowania w tak poważny problem społeczny, którym jest niewątpliwie przemoc w rodzinie.

Wykres 8. Ilość wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”

Źródło: Dane zespołów Interdyscyplinarnych z powiatu inowrocławskiego

Wykres 9. Liczba wszczętych procedur „Niebieskiej karty” przez poszczególne służby w danych gminach.

Źródło: Dane Zespołów Interdyscyplinarnych z terenu powiatu Inowrocławskiego

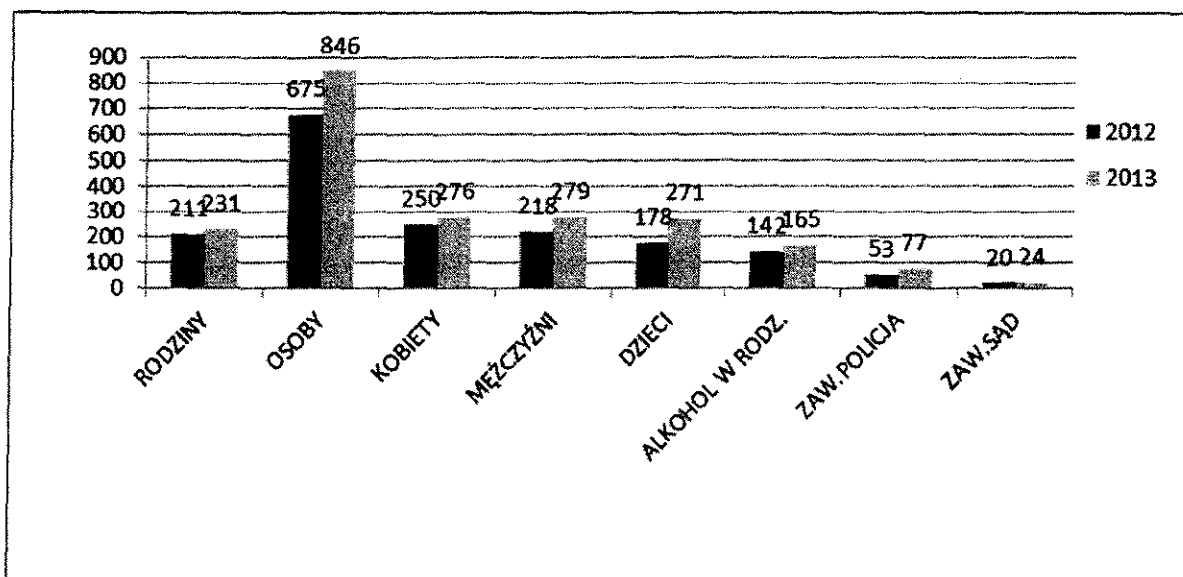
W powiecie inowrocławskim procedurą „Niebieskiej Karty” w 2013 roku objęto o 9,5% więcej rodzin w stosunku do roku poprzedniego. W rodzinach tych, w 2013 roku stosunku do 2012 roku objęto pomocą o 52,2 % więcej dzieci. Dane wskazują, że w rodzinach objętych procedurą NK, w około 70% występuje problem alkoholowy. Świadczy to o tym, że prawdopodobieństwo wystąpienia aktów przemocy w rodzinach alkoholowych jest dużo większe niż w pozostałych. Miejskie i gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych w naszym powiecie podejmują odpowiednie działania mające na celu pomóc osobom uzależnionym jak i współuzależnionym. Zespoły interdyscyplinarne w ramach swojej działalności mają również możliwość złożenia zawiadomienia o przypuszczeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 Kodeksu Karnego do Policji lub Sądu. Jak wskazują dane, decyzję o zawiadomieniu organów ścigania podjęto w około 33%, a wymiaru sprawiedliwości w około 10% rodzin objętych procedurą NK.

Tabela 10. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej karty” oraz ilość złożonych zawiadomień

Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”	211	211
Liczba rodzin w badaniu	675	846
Liczba rodzin z problemem alkoholowym	250	276
Liczba rodzin z problemem przemoc	218	279
Liczba rodzin z problemem uzależnienia	178	271
Liczba rodzin w których występuje problem alkoholowy	142	165
Ilość zawiadomień do Policji	53	77
Ilość zawiadomień do Sądu	20	24

Źródło: Dane Zespołów interdyscyplinarnych z terenu powiatu inowrocławskiego

Wykres 10. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej karty” oraz ilość złożonych zgłoszeń

Źródło: Dane z tabeli nr 10

Dane przedstawione przez Komendę Powiatową Policji w Inowrocławiu potwierdzają wagę problemu przemocy w rodzinie w powiecie inowrocławskim, z których wynika, że w przeważającej mierze to kobiety i dzieci doznają i doświadczają przemocy ze strony najbliższej im osoby (tabela nr 11). Konsekwencje, które wiążą się z takimi doświadczeniami mają negatywny wpływ na funkcjonowanie społeczne tych osób, zarówno w domu, w pracy, jak i w szkole. Dane dotyczące przeprowadzonych w powiecie inowrocławskim interwencji Policji dotyczących przemocy w rodzinie w roku 2012-2013 przedstawia tabela nr 11.

Tabela 11. Liczba przeprowadzonych przez Policję interwencji dotyczących przemocy w rodzinie

Liczba przeprowadzonych interwencji domowych (ogółem)	3838	3738
Liczba zgłoszeń w rodzinie (wszystkie procedury)	136	119
Liczba interwencji dotyczących przemocy w rodzinie ze strony najbliższej osoby	94	69
Liczba interwencji dotyczących przemocy w rodzinie ze strony najbliższej osoby	42	50
Liczba interwencji w wyniku przemocy domowej (ogółem)	170	162
Liczba interwencji w wyniku przemocy domowej	130	118
Liczba interwencji w wyniku przemocy domowej	23	25
Liczba interwencji w wyniku przemocy domowej	17	19
Liczba sprawców przemocy domowej (ogółem)	136	120

W tym:		
Kobiety	12	8
Mężczyźni	122	112
niepełnoletni	2	0
Ilość dochodów przemoc domowej pod wpływem alkoholu (wzrostem)	79	78
W tym:		
Kobiety	1	1
Mężczyźni	78	76
niepełnoletni	0	0

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Inowrocławiu

Organ ścigania jakim jest Prokuratura Rejonowa w Inowrocławiu w 2012 roku prowadziła łącznie 160 spraw z art. 207 Kodeksu Karnego, z czego 103 zostały zakończone wniesieniem aktu oskarżenia do Sądu Rejonowego w Inowrocławiu, a 57 postępowań zostało umorzonych. Natomiast w roku 2013 prowadziła 199 spraw dotyczących znęcania, z czego 116 zakończono aktem oskarżenia, a 83 umorzono (tabela nr 12).

Tabela 12. Liczba dochodzeń prowadzonych przez Prokuraturę Rejonową w Inowrocławiu z art. 207 Kodeksu Karnego

Liczba dochodzeń prowadzonych z art. 207		
Liczba dochodzeń prowadzonych z art. 207	103	116
Liczba dochodzeń prowadzonych z art. 207	57	83

Źródło: Dane Prokuratury Rejonowej w Inowrocławiu

Przemoc jest zjawiskiem nagannym, szkodliwym, wymagającym reakcji organów ścigania oraz wymiaru sprawiedliwości. Sprawy kończące się aktem oskarżenia kierowane są tym samym do sądu. Z danych uzyskanych z Sądu Rejonowego w Inowrocławiu wynika, że nie wszystkie sprawy kończą się wydaniem wyroku skazującego (tabela nr 13)

Tabela 13. Liczba postanowień i postępowań prowadzonych przez Sąd Rejonowy w Inowrocławiu w związku z przemocą w rodzinie

Liczba postanowień z art. 207 k.k. zakończonych wyrokiem	117	89
W tym skazujących		
Liczba postanowień zakończonych umorzeniem	3	5
Liczba postanowień zakończonych niewypowiedzeniem	2	2
Liczba postępowań warunkowo umorzonych	6	4

Źródło: Dane Sądu Rejonowego w Inowrocławiu

Przemoc w rodzinie zawsze narusza prawa osoby przeciwko której jest skierowana. Skutkiem ich naruszania jest odpowiedzialność prawna osoby, która stosuje przemoc. Rodzaj odpowiedzialności prawnej zależy do tego jakich zachowań dopuścił się sprawca oraz od jego postawy (dążenia do pozytywnej zmiany swojego zachowania). Ze względu na to, że nie ma przepisu, który wprowadzałby jeden rodzaj kary dla osób stosujących przemoc wobec

najbliższych oznacza to, że każde pojedyncze zachowanie będące przemocą w rodzinie może powodować różne, negatywne dla sprawcy konsekwencje prawne. Rodzaj zastosowanych środków karnych przez Sąd Rejonowy w Inowrocławiu przedstawia tabela nr 14.

Tabela 14. Rodzaj środków karnych zastosowanych przez Sąd Rejonowy w Inowrocławiu wobec sprawców przemocy

rodzaj środka karnego	2012	2013
karze grzywny	0	0
karze pozbawienia wolności	2	4
karze bezterminowej woli	113	98
karze ograniczenia wolności	59	49
karze ograniczenia wolności i pozbawienia wolności	8	10
karze ograniczenia wolności i pozbawienia wolności i pozbawienia wolności	2	7
karze ograniczenia wolności i pozbawienia wolności i pozbawienia wolności	0	10
karze ograniczenia wolności i pozbawienia wolności i pozbawienia wolności	2	3
karze ograniczenia wolności i pozbawienia wolności i pozbawienia wolności	3	4
karze ograniczenia wolności i pozbawienia wolności i pozbawienia wolności	2	3

Źródło: Dane Sądu Rejonowy w Inowrocławiu

Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu od stycznia 2010 roku funkcjonuje Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, który realizuje zadania zlecone przez administrację rządową oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej, który podejmuje zadania własne powiatu. Ośrodki te obejmują wsparciem osoby uwikłane w przemocą domową. Praca ośrodków realizowana jest poprzez udzielanie porad, konsultacji prawnych, wsparcia i terapii psychologicznej, porad pedagogicznych oraz socjalnych. Ponadto placówki te prowadzą grupy wsparcia oraz grupy psychoedukacyjne dla ofiar przemocy w rodzinie. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie zapewnia ofiarom całodobowe schronienie oraz kompleksową pomoc specjalistyczną. Dane dotyczące udzielonej pomocy zawiera tabela nr 15.

Tabela 15. Liczba osób korzystających z pomocy Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaksicach w latach 2012-2013

rodzaj pomocy	2012	2013
całkowita	493	316
całkowita	432	238
całkowita	329	210
całkowita	99	33
całkowita	25	25
całkowita	44	46
całkowita	19	22
całkowita	0	1
całkowita	25	23
całkowita	446	648
całkowita	409	270

osoby	310	188
przebiegły	99	82

Źródło: Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy przy PCPR w Inowrocławiu

W Ośrodku Interwencji Kryzysowej osoby uwięzione w przemoc objęte są pomocą ambulatoryjną. Do ośrodka zgłaszają się najczęściej osoby nie będące klientami ośrodków pomocy społecznej. Ilość osób korzystających z wsparcia naszego ośrodka wskazuje tabela nr 16.

Tabela 16. Liczba osób korzystających z pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Inowrocławiu w latach 2012-2013

rodzaj przemoc	2012	2013
przemoc seksualna	712	632
przemoc psychiczna	77	133
przemoc fizyczna	221	341
przemoc ekonomiczna	146	242
przemoc społeczna	124	131
przemoc mieszaną	3	8
przemoc rodzinna	19	101

Źródło: Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Inowrocławiu

Powyższe dane ujęte w diagnozie wskazują, że ofiarami przemocy są najczęściej kobiety. Liczba rodzin, w których przeprowadzono interwencje policji oraz liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”, a liczba dzieci objętych pomocą wskazują na niedostateczne działania zmierzające do pomocy małoletnim ofiarom. Niepokoi fakt niemalże braku zaangażowania problemem placówek oświatowych i służby zdrowia. Przedstawione liczby potwierdzają, że przemoc w rodzinie jest zjawiskiem ciągle nam towarzyszącym. Zapewne nie jesteśmy w stanie całkowicie zapobiec problemowi przemocy, ale można zmniejszyć jej rozmiary poprzez podejmowanie interdyscyplinarnych działań przez organy ścigania, wymiar sprawiedliwości, pomoc społeczną, oświatę, ochronę zdrowia, gdyż każda z tych instytucji dysponuje innymi narzędziami i tylko poprzez połączenie sił możemy skutecznie przeciwdziałać przemocy.

4. Dziecko i rodzina.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną, naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra jej członków a zwłaszcza dzieci. Niestety co raz częściej rodziny napotykają na trudności, których nie są w stanie pokonać samodzielnie. Dlatego konieczne jest wsparcie osób instytucji działających w obszarze pomocy społecznej. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny m.in. w dążeniu do zaspokojenia niezbędnych potrzeb. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące głównych problemów pojawiających się w rodzinach, z powodu których ośrodki pomocy społecznej udzielały pomocy.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO NA LATA 2014-2020

Tabela 17. Powody przyznania pomocy osobom i rodzinom przez ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu inowrocławskiego w latach 2012-2013

	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1. Brak środków do życia	15	25	110	122	144	157	277	333	333	385	24	18	435	447	253	171	115	115
2. Brak umiejętności	0	0	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Brak wykształcenia	12	12	4	8	60	91	7	4	0	19	0	1	20	20	30	11	0	0
4. Brak pracy	52	61	31	204	218	45	53	65	78	0	0	0	44	45	5	16	0	0
5. Brak mieszkania	13	13	0	172	241	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Brak rodziny	101	112	153	1811	2018	240	374	311	347	184	115	480	480	480	280	280	280	280
7. Brak zdrowia	12	12	10	158	182	118	154	180	185	28	18	210	220	220	110	110	110	110
8. Brak wykształcenia	0	0	0	11	17	204	189	205	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9. Brak wykształcenia	0	0	0	18	73	73	38	33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10. Brak wykształcenia	12	12	20	15	481	488	28	43	1345	40	0	0	71	64	65	280	120	120
11. Brak wykształcenia	15	15	0	2	142	131	18	8	0	13	24	11	10	22	14	30	12	12
12. Brak wykształcenia	0	0	0	0	29	13	18	17	15	11	0	0	0	33	6	10	10	10
13. Brak wykształcenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0
14. Brak wykształcenia	1	1	16	120	123	58	48	11	18	16	16	16	39	42	24	40	25	21
15. Brak wykształcenia	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	11	0	0
16. Brak wykształcenia	5	5	0	0	33	147	13	7	11	5	6	4	0	12	13	15	1	5
17. Brak wykształcenia	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Brak wykształcenia	0	0	0	0	5	11	1	2	2	1	0	1	0	1	0	0	0	0
19. Brak wykształcenia	0	0	0	0	23	33	1	2	0	0	0	0	5	13	0	0	0	0
20. Brak wykształcenia	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu

Dzieci dla prawidłowego rozwoju i wychowania potrzebują zapewnienia odpowiednich warunków socjalno-bytowych, ale przede wszystkim opieki i wychowania

w atmosferze miłości i spokoju, zapewnieniu poczucia bezpieczeństwa, stabilizacji i harmonii. Rodzinom, które w pokonywaniu problemów i trudności nie są w stanie zapewnić dzieciom właściwej opieki i wychowania udziela się wsparcia poprzez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej.

W 2012 roku ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła znaczące zmiany dotyczące rodzicielstwa zastępczego, którego celem jest wsparcie rodzin biologicznych i zastępczych oraz podniesienie standardów instytucjonalnej pieczy zastępczej. Piecza zastępcza zapewnia pracę z rodziną mającą na celu powrót dziecka do rodziny lub jeśli jest to niemożliwe do jego przysposobienia. Ponadto zapewnia dziecku przygotowanie do wejścia w samodzielne życie i zaspokojenie potrzeb dziecka. O umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej decyduje sąd. Piecza zastępcza sprawowana jest w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Organizatorem pieczy zastępczej w Powiecie Inowrocławskim jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

4.1. Rodzinna piecza zastępcza

Do rodzinnych form pieczy zastępczej należą:

- rodziny zastępcze: spokrewnione (dziadkowie lub rodzeństwo dziecka),
- niezawodowe i zawodowe (w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna),
- rodzinne domy dziecka.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie monitoruje funkcjonowanie wszystkich rodzin zastępczych na terenie powiatu. Obejmuje rodziny zastępcze pomocą finansową, zapewnia wsparcie specjalistów, udziela informacji, prowadzi szkolenia dla rodziców zastępczych, pozyskuje i kwalifikuje kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej i zawodowej rodziny zastępczej. Pomoc i wsparcie rodzinom zastępczym zapewniają 3 koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, 2 pracownicy socjalni, 1 specjalista pracy socjalnej oraz kierownik działu pomocy instytucjonalnej. Pracownicy ci co roku opiekują się blisko 200 rodzinami zastępczymi, w których przebywa blisko 300 dzieci. Poniższa tabela przedstawia rozmieszczenie rodzin zastępczych i dzieci w nich przebywających w poszczególnych gminach powiatu inowrocławskiego w roku 2012 i 2013.

Tabela 18. Liczba rodzin zastępczych i dzieci w poszczególnych gminach w powiecie inowrocławskim w latach 2012-2013

Gmina	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci
Łącznie	2	2	2	2
Inowrocław	11	14	16	22
Brzeźkowo	11	11	16	16
Jankowo	11	11	18	16
Kłuszwica	16	15	23	21

Miejsko Inowrocławski	118	113	143	139
rodziny zastępcze	15	13	17	14
rodziny zastępcze	5	4	11	8
rodziny zastępcze	14	11	21	23

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu

W powiecie inowrocławskim w latach 2012-2013 dominowały spokrewnione rodziny zastępcze. Stanowiły one prawie 70% ogólnej liczby rodzin. Niewielki procent dzieci w skali powiatu przebywało w zawodowych rodzinach zastępczych. Tabela 19 przedstawia dane dotyczące liczby i formy rodzin zastępczych w poszczególnych latach.

Tabela 19. Typy rodzin zastępczych w powiecie inowrocławskim w latach 2012-2013

Forma rodziny zastępczej	Liczba rodzin	Procent ogółu	Liczba rodzin	Procent ogółu
rodziny spokrewnione	142	69,95%	133	68,56%
rodziny zawodowe	55	27,09%	54	27,84%
rodziny zastępcze	6	2,96%	5	2,61%
rodziny zastępcze	2	0,99% (z ogółu)	2	1,03% (z ogółu)

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu

Tabela 20 przedstawia liczbę dzieci przebywających w poszczególnych formach rodzin zastępczych w roku 2012 i 2013.

Tabela 20. Liczba dzieci w powiecie inowrocławskim w latach 2012-2013

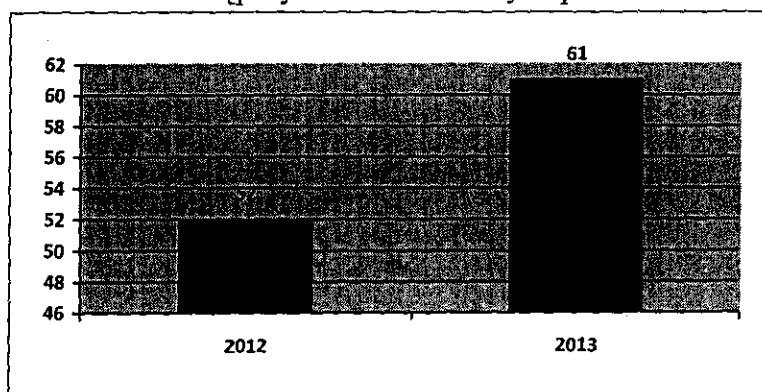
Rodzina zastępcza	2012			
	2012 (n=183)		2013 (n=169)	
Spokrewnione	183	68,54%	169	64,75%
Niezawodowe	62	23,22%	66	25,29%
Zawodowe	22	8,24%	26	9,96%
W tym: przygotowanie do rodziny zastępczej	11	4,12% (z ogółu)	11	4,21% (z ogółu)

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu

W analizowanym okresie liczba rodzin zastępczych i dzieci w nich przebywających pozostaje na tym samym poziomie, a na przestrzeni kilku lat liczba rodzin zastępczych zmniejsza się. Niewystarczająca jest natomiast liczba rodzin zawodowych także tych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego co uniemożliwia umieszczanie w nich zwłaszcza najmłodszych dzieci. Skutkuje to często koniecznością umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Koszty utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych w innych powiatach ponoszone są na podstawie porozumień zawartych między powiatami. Liczbę dzieci umieszczonych w innych powiatach przedstawia poniższy wykres.

Wykres 11. Liczba dzieci pochodzących z terenu powiatu inowrocławskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów w latach 2012-2013

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu

W strukturze rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych dominują rodziny sprawujące opiekę nad 1 dzieckiem zarówno w grupie rodzin spokrewnionych jak i niezawodowych. Najmniej liczebnymi rodzinami są rodziny wychowujące 3 i więcej dzieci. Wiek dzieci przebywających w rodzinach zastępczych jest różny. Najliczniejszą grupą wiekową są dzieci w wieku 7-13 lat oraz w wieku 14-17 lat. Niewielki jest odsetek dzieci w wieku do 3 roku życia. Poniższe tabele przedstawiają omawiane dane.

Tabela 21. Podział rodzin zastępczych w powiecie inowrocławskim w latach 2012-2013 ze względu na liczbę dzieci w nich umieszczonych (stan na 31 grudnia każdego roku)

Rodzina zastępcza	Rodziny zastępcze		Rodziny zastępcze		Rodziny zastępcze		Rodziny zastępcze	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1 dziecko	92	98	37	41	1	1	1	0
2 dzieci	22	21	7	7	0	0	0	0
3 dzieci	5	5	1	1	3	4	1	2
4 i więcej dzieci	0	0	0	0	0	0	0	0
RAZEM	119	116	45	49	4	5	2	2

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu

Tabela 22. Wiek dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w powiecie inowrocławskim w latach 2012-2013

Wiek dziecka	Rodziny zastępcze		Rodziny zastępcze		Rodziny zastępcze		Rodziny zastępcze	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
0-3 lata	0	1	1	3	1	1	0	4
4-6 lat	11	6	3	3	2	1	4	6
7-13 lat	14	13	9	7	1	3	2	1
14-17 lat	71	68	17	20	5	6	1	0
18-24 lata	55	60	24	19	2	4	0	0
25-35 lat	29	21	11	14	0	0	0	0
RAZEM	180	169	65	66	11	15	11	11

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu

Powiat zabezpiecza potrzeby wszystkich rodzin zgodnie z obowiązującymi przepisami, jednak należałoby zwiększyć ilość zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych szczególnie w celu umieszczenia w nich najmłodszych dzieci, aby stworzyć im warunki zbliżone do rodziny naturalnej. W tym celu poszukuje się kandydatów na rodziców zastępczych. W powiecie planuje się utworzenie w każdym roku przynajmniej jednej rodziny zawodowej.

Rodziny zastępcze stanowią osoby w różnym wieku. W strukturze rodzin zastępczych spokrewnionych dominują rodziny w przedziale wiekowym 51-60 lat. Najczęściej tworzą je dziadkowie. Wśród rodzin niezawodowych dominują osoby w wieku 41-50 lat. Tabela nr 23 przedstawia omawiane dane.

Tabela 23. Wiek rodziców zastępczych w powiecie inowrocławskim w latach 2012-2013
(stan na 31 grudnia każdego roku)

Wiek rodziców zastępczych	Rodziny zastępcze zawodowe		Rodziny zastępcze niezawodowe		Rodziny zastępcze mieszkające z dziećmi		Rodziny zastępcze mieszkające bez dzieci	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
0-10 lat	2	2	1	1	0	0	0	0
11-20 lat	9	12	9	9	1	1	0	0
21-30 lat	27	22	6	9	1	1	0	0
31-40 lat	11	9	15	16	2	3	2	2
41-50 lat	65	64	9	10	0	0	0	0
51-60 lat	8	7	5	2	0	0	0	0
61-70 lat	2	0	0	0	0	0	0	0
71-80 lat	2	0	0	0	0	0	0	0
razem	119	116	45	49	4	5	2	2

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu

Na terenie powiatu inowrocławskiego nie funkcjonuje żaden rodzinny dom dziecka z uwagi na brak kandydatów do pełnienia tej funkcji.

4.2. Instytucjonalna piecza zastępcza

Instytucjonalna piecza zastępcza sprawowana jest w formie: placówki opiekuńczo-wychowawczej (socjalizacyjnej, interwencyjnej, specjalistyczno-terapeutycznej lub rodzinnej), regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

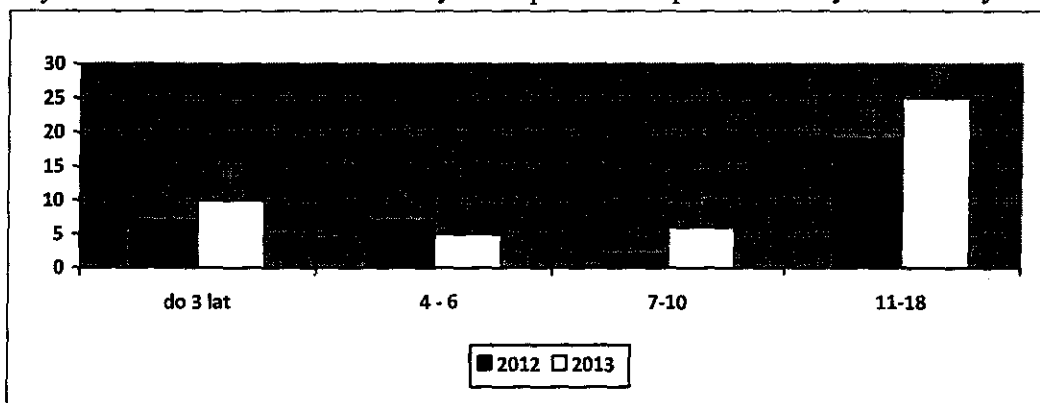
Na terenie powiatu inowrocławskiego funkcjonuje 8 placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego. Placówkom tym wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną zapewnia Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu. Cztery

placówki znajdują się na terenie Inowrocławia, jedna na terenie gminy Gniewkowo, trzy na terenie gminy Inowrocław. Obecnie łączna liczba miejsc statutowych w placówkach wynosi 110. Wszystkie placówki spełniają standardy i kryteria wyznaczone ustawą. W każdej z nich może przebywać od 12 do 14 dzieci. Pozwala to na stworzenie rodzinnej atmosfery, umożliwia również opiekunom i wychowawcom poświęcenie większej ilości czasu każdemu dziecku. W 2012 roku w placówkach opieką i wychowaniem dzieci zajmowały się 74 osoby.

W 2012 roku w placówkach na terenie powiatu przebywało 147 dzieci. W roku następnym liczba ta wzrosła do 159 dzieci. Najczęstszym powodem umieszczania dzieci w placówkach była niewydolność opiekuńczo-wychowawcza rodziców i nadużywanie alkoholu.

Do placówek kierowane były dzieci w różnym wieku. Niestety z roku na rok rośnie liczba dzieci kierowanych do instytucjonalnej pieczy zastępczej. W okresie objętym badaniem mimo wprowadzonych zmian przez ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do placówek nadal kierowane były dzieci poniżej 10 roku życia. Spowodowane było to brakiem miejsc w zawodowych i niezawodowych rodzinach zastępczych oraz koniecznością zapewnienia dzieciom natychmiastowej opieki ze względu na zagrożenie ich zdrowia i życia. Poniższy wykres nr 12 przedstawia podział dzieci z uwagi na wiek w jakim były kierowane do placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu w latach 2012-2013.

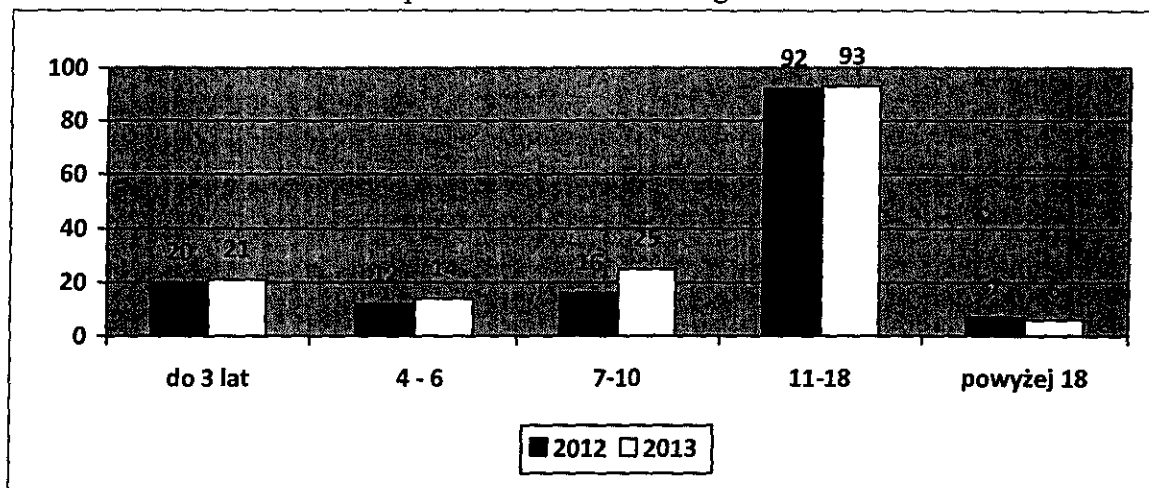
Wykres 12. Wiek dzieci kierowanych do placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu

Dzieci przebywające w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012-2013 miały od kilku dni do 21 lat. Najliczniejszą grupę stanowiły dzieci w wieku od 11 do 18 lat. Wykres nr 13 przedstawia omawiane dane.

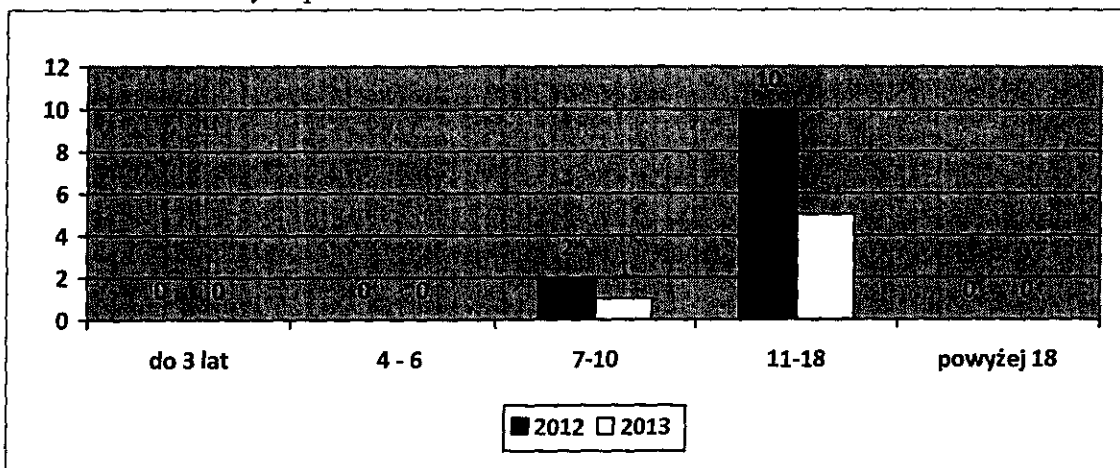
Wykres 13. Wiek dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2012-2013 na terenie powiatu inowrocławskiego

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu

W placówkach na terenie powiatu przebywają głównie dzieci pochodzące z terenu powiatu inowrocławskiego. Niewielki odsetek umieszczanych dzieci przebywa w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów. Dzieci umieszczane są tam w przypadku braku wolnych miejsc w placówkach na terenie powiatu inowrocławskiego.

Wykres 14. Dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2012-2013 na terenie innych powiatów

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu

4.3. Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków

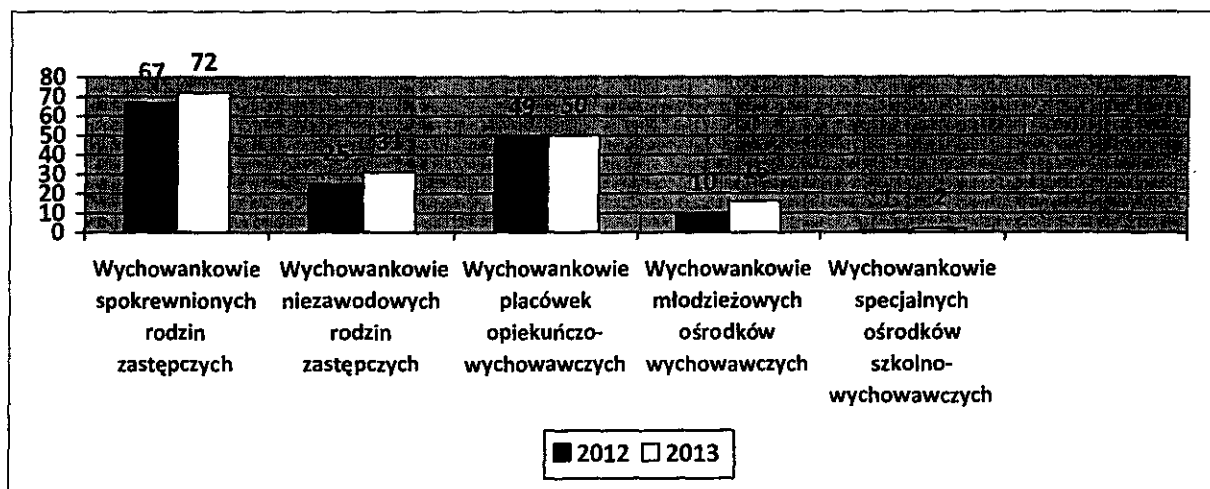
Pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą oraz różnego typu placówki obejmuje się pomocą finansową i rzeczową oraz pomocą w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia. Ponadto wychowankowie mogą korzystać w procesie usamodzielnienia z poradnictwa i pomocy specjalistów z tut. PCPR.

Podstawowym warunkiem przyznania pomocy finansowej i rzeczowej jest złożenie odpowiedniego wniosku oraz wyznaczenie przez usamodzielnianego wychowanka opiekuna usamodzielnienia i zobowiązanie się do realizacji postanowień zawartych w indywidualnym programie usamodzielnienia.

Od 2012 roku wychowankowie opuszczający różnego typu rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze usamodzielniani są zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Natomiast osoby opuszczające m.in. młodzieżowe ośrodki wychowawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze usamodzielniane są zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej.

Każdego roku z pomocy dla usamodzielnianych wychowanków korzysta w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu ponad 100 osób. Najliczniejszą grupę w 2012 roku stanowili wychowankowie opuszczający spokrewnione rodziny zastępcze. W latach tych nie usamodzielniał się żaden wychowanek zawodowej rodziny zastępczej. Tylko jeden wychowanek usamodzielniał się po opuszczeniu specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego. Poniższy wykres nr 15 przedstawia liczbę usamodzielnianych wychowanków w latach 2012 – 2013 z podziałem na typ opuszczanej rodziny zastępczej lub placówki.

Wykres 15. Liczba usamodzielnianych wychowanków z pieczy zastępczej i innych placówek w latach 2012-2013

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu

Największa liczba osób usamodzielnianych korzysta z comiesięcznej pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki. Jest to forma pomocy długoterminowej, na czas nauki nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia. Wśród tych wychowanków w latach 2012-2013 najliczniejszą grupę stanowili wychowankowie spokrewnionych rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych. Omawiane dane pokazuje poniższa tabela.

Tabela 24. Liczba usamodzielnianych wychowanków korzystająca z poszczególnych form pomocy w latach 2012-2013

Forma pomocy	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Opieka zastępcza	56	11	12	0	63	10	10	60
Opieka rodzinna	22	4	5	0	25	7	7	2
Opieka w rodzinie zastępczej	42	18	15	13	47	13	16	8
Opieka w rodzinie zastępczej	10	4	1	0	12	3	2	1
Opieka w rodzinie zastępczej	1	0	0	0	1	2	0	0

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu

Usamodzielniani wychowankowie mają zapewnioną odpowiednią pomoc finansową i rzeczową. Korzystają również z pomocy specjalistów. Konieczne jest jednak większe wsparcie w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych. Zdarza się, że rodzice biologiczni dzieci przebywających w pieczy zastępczej lub innych placówkach wymeldowują swoje dzieci z miejsca stałego pobytu i przeprowadzają się. W takim przypadku usamodzielniany wychowanek po opuszczeniu placówki musi wynajmować mieszkanie

(koszt wynajmu mieszkania przewyższa dochód wychowanka) lub starać się o pobyt w internacie lub bursie. Potrzeby w tym zakresie mogłoby zaspokoić mieszkanie dla usamodzielnianych.

5. Bezrobocie.

Na wstępie podkreślić należy znaczenie niniejszego rozdziału Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie inowrocławskim w kontekście opracowania Programu promocji i aktywizacji lokalnego rynku pracy powiatu inowrocławskiego. Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 1 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wspomniany Program... stanowi część Strategii...

Odnosząc się do problemu bezrobocia w powiecie inowrocławskim na przestrzeni ostatnich lat w niniejszym rozdziale analizie poddane zostały dane dotyczące osób w pozostających w wieku produkcyjnym, pracujących, kondycji firm prowadzonych przez osoby fizyczne, danych dotyczących ilości osób zarejestrowanych jako bezrobotne oraz liczby bezrobotnych objętych różnymi formami aktywizacji.

Nie sposób nie odnieść się także do okoliczności opracowywania niniejszego rozdziału w kontekście nowelizacji Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wnoszącej wiele istotnych zmian, a która w chwili tworzenia dokumentu nie została jeszcze uchwalona w ostatecznym kształcie. Niesie to ze sobą pewne niebezpieczeństwo, że nie wszystkie zaproponowane zmiany znajdą się w uchwalonym akcie normatywnym, co w pewnym zakresie utrudnia tworzenie niniejszego rozdziału Strategii...

Istotne znaczenie w kontekście prac nad tworzeniem Strategii... ma również rozpoczynająca się nowa perspektywa programowania 2014-2020, w ramach której środki z EFS wdrażane będą w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój oraz Kujawsko-Pomorskiego Regionalnego Programu Operacyjnego (w ramach PO WER dla osób młodych – do 24 roku życia i w ramach KP RPO na rzecz osób bezrobotnych, ze szczególnym uwzględnieniem grup znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj. osób w wieku 30 lat, długotrwale bezrobotnych, niepełnosprawnych i kobiet – w tym w szczególności powracające na rynek pracy oraz wchodzące po raz pierwszy na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowaniem dzieci).

5.1. Rynek pracy w powiecie inowrocławskim – Diagnoza

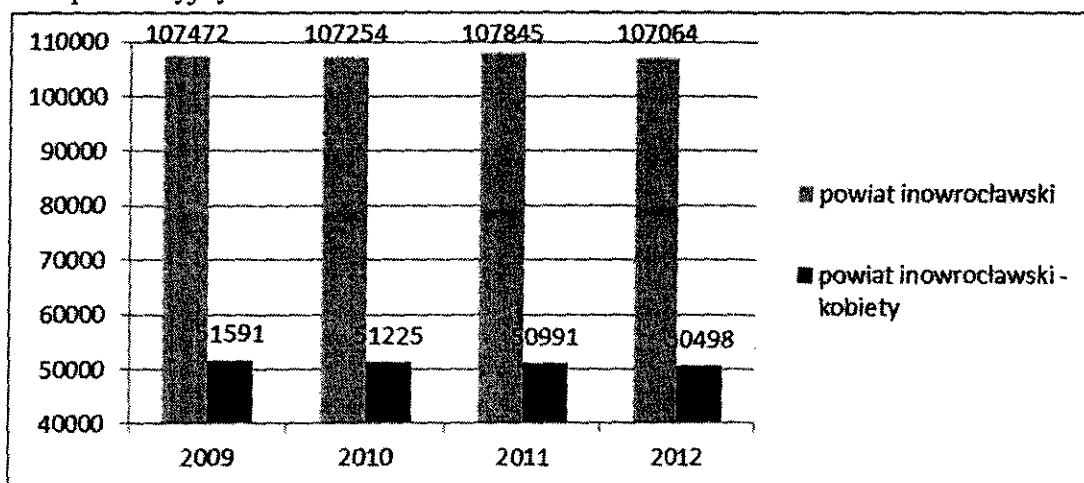
Z analizy danych przedstawionych na wykresie 16 wynika, że liczba ludności powiatu inowrocławskiego będącej w wieku produkcyjnym na przestrzeni lat 2009-2012 utrzymywała się na stałym poziomie wynoszącym ponad 107 tysięcy.

W roku 2010 nastąpił niewielki spadek omawianej grupy osób w porównaniu z 2009 r. Rok 2011 charakteryzował natomiast największym w ciągu omawianego okresu wzrost liczby mieszkańców powiatu inowrocławskiego, będących w wieku produkcyjnym (wzrost o 591 osób). W tym roku odnotowano również najwyższą wartość w prezentowanym okresie – 107 845 osób. Rok 2013 był rokiem, kiedy odnotowano w powiecie inowrocławskim największy spadek omawianej grupy osób (spadek o 781 osób). Wtedy również odnotowano najniższy

wskaźnik osób będących w wieku produkcyjnym w powiecie inowrocławskim w ciągu ostatnich lat, który wyniósł 107 064 osób.

Sytuacja kobiet zamieszkujących powiat inowrocławski pozostających w wieku produkcyjnym od 2009 do 2012 r. wykazywała tendencję spadkową. Liczba wspomnianych kobiet w omawianym okresie uległa zmniejszeniu o 1093 osoby.

Wykres 16. Ludność zamieszkująca powiat inowrocławski w latach 2009-2012 będąca w wieku produkcyjnym

Źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy Województwo kujawsko-pomorskie - podregiony, powiaty, gminy za poszczególne lata

W tabeli 25 i na wykresie 17 przedstawiono dane dotyczące liczby mieszkańców powiatu inowrocławskiego w wybranych grupach wiekowych w latach 2010-2012. Z przedstawionych danych wynika, że na lokalnym rynku pracy od 2010 r. zmalała liczba osób w wieku 15-19 lat, 20-29 lat, 40-49 lat i 50-59 lat. W badanym okresie wzrosła liczba osób w wieku 30-39 lat i 60-69 lat.

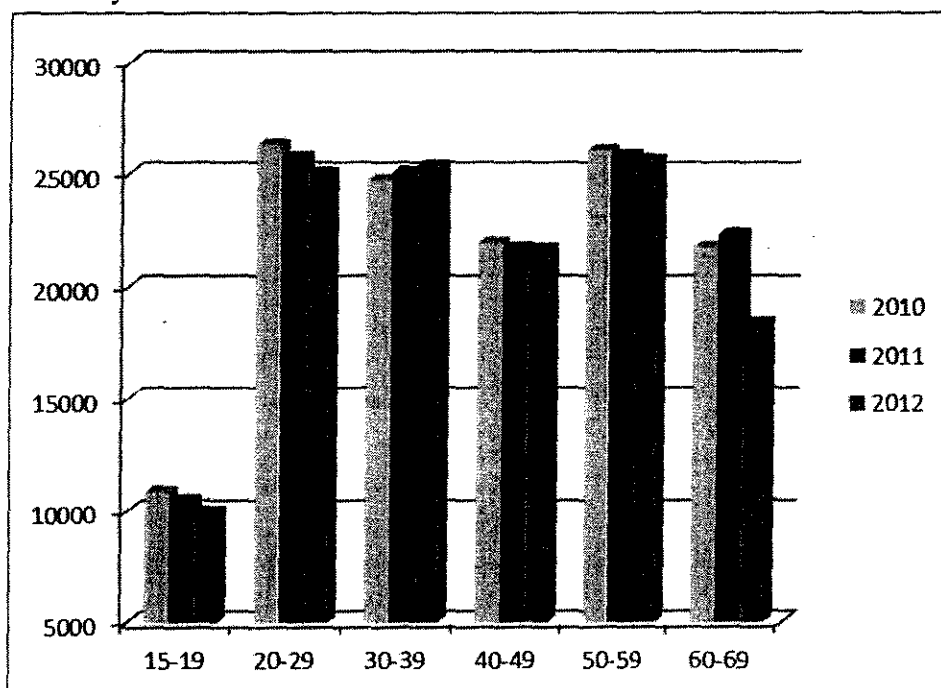
Dane przedstawione w tabeli 25 i na wykresie 17 jednoznacznie świadczą także, że o starzeniu się społeczeństwa lokalnego. W tym kontekście niepokojący jest zwłaszcza fakt, że osoby w wieku 15-19 lat stanowią najmniej liczną grupę osób, wykazując przy tym tendencję malejącą w badanym okresie. Niepokoi także – najbardziej gwałtowny wśród badanych grup – spadek liczby osób w wieku 20-29 lat. Jeszcze w 2010 r. była to najliczniejsza grupa, a na koniec 2012 r. ustąpiła już miejsca osobom w wieku 50-59 i 30-39 lat.

Tabela 25. Liczba mieszkańców powiatu inowrocławskiego w wybranych grupach wiekowych w latach 2010-2012

Grupa wiekowa	2010	2011	2012
15-19	10884	10488	9962
20-29	26306	25711	25007
30-39	24717	25042	25327
40-49	21926	21703	21661
50-59	26034	25796	25604
60-69	21736	22292	18382

Źródło: Bank Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

Wykres 17. Liczba mieszkańców powiatu inowrocławskiego w wybranych grupach wiekowych w latach 2010-2012

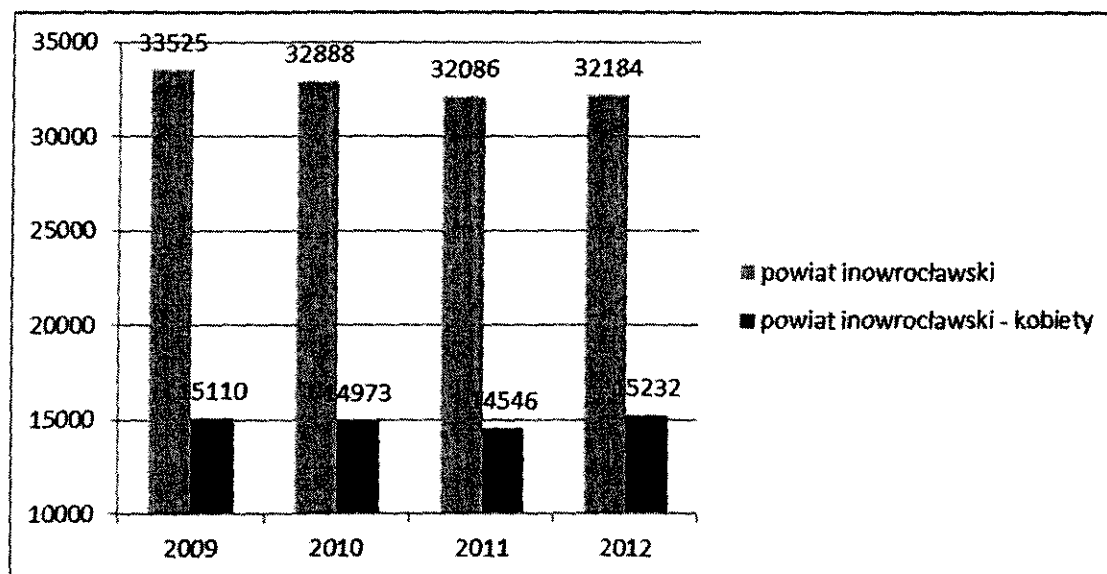
Źródło: Bank Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

Na wykresie 18 przedstawiono dane dotyczące liczby osób pracujących w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2012. Z zaprezentowanych danych wynika, że przedmiotowy wskaźnik w latach 2009-2011 wykazywał tendencję spadkową. Dopiero w 2012 r., w porównaniu z rokiem go poprzedzającym, nastąpił niewielki wzrost omawianego

wskaźnika (wzrost o 98 osób). Najwyższa wartość wskaźnika odnotowana została w 2009 r., a najniższa w 2011 r. W porównaniu z 2009 r. liczba osób z omawianej grupy w 2012 r. uległa zmniejszeniu o 1341 osób.

Liczba pracujących kobiet od 2009 do 2011 r. w powiecie inowrocławskim wykazywała tendencję spadkową. Rok 2012 okazał się rokiem przełomowym w omawianym aspekcie. W tym roku nie tylko odnotowano pierwszy od lat wzrost liczby pracujących kobiet w powiecie inowrocławskim, ale na uwagę zasługuje także fakt, że osiągnięta wartość okazała się najwyższą w omawianym okresie.

Wykres 18. Pracująca ludność zamieszkująca w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2012

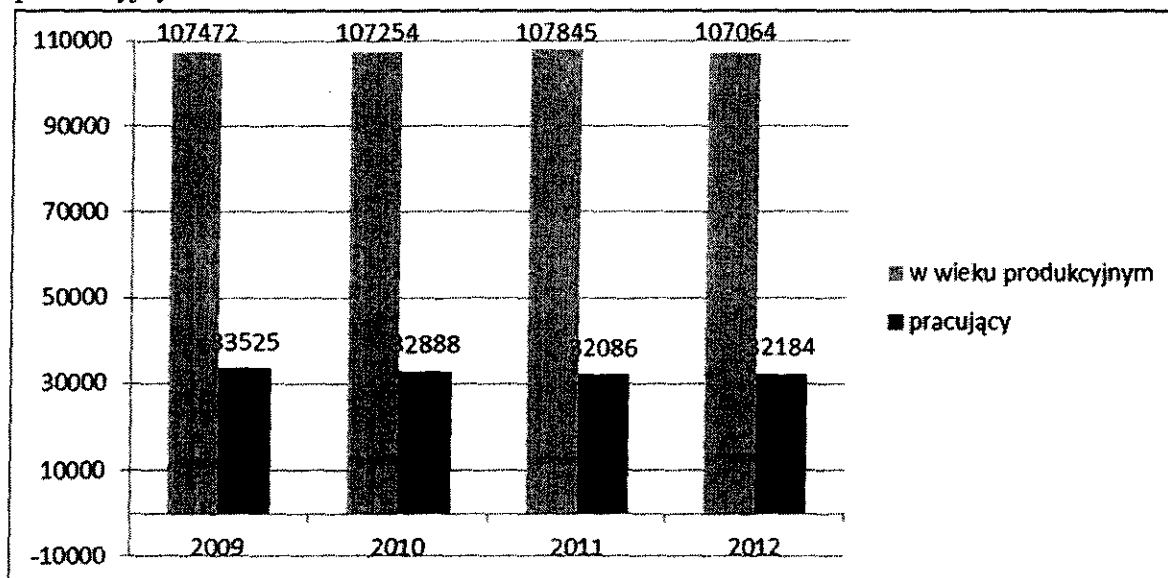

Źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy Województwo kujawsko-pomorskie - podregiony, powiaty, gminy za poszczególne lata

Na wykresie 19 przedstawione zostały dane dotyczące osób pracujących w powiecie inowrocławskim na przestrzeni lat 2009-2012 w kontekście liczby osób pozostających w wieku produkcyjnym. Z przedstawionych danych wynika, że rok 2010 w porównaniu z rokiem 2009 charakteryzował się spadkiem liczby osób w wieku produkcyjnym z jednoczesnym wzrostem liczby pracujących osób, w roku 2011 odnotowano zupełnie odmienną tendencję, mianowicie liczba osób w wieku produkcyjnym uległa zwiększeniu przy jednoczesnym spadku liczby pracujących osób. W 2012 r. odnotowano w porównaniu z rokiem go poprzedzającym spadek liczby osób w wieku produkcyjnym z jednoczesnym wzrostem osób pracujących.

Mając na względzie procentowy udział osób pracujących do osób pozostających w wieku produkcyjnym w poszczególnych latach w powiecie inowrocławskim sytuacja przedstawiała się następująco: 2009 r. – 31,19%, 2010 r. – 30,66%, 2011 r. – 29,75%, 2012 r. – 30,06%. Z powyższego wynika, że najbardziej korzystną sytuację odnotowano w powiecie inowrocławskim w 2011 r., a najmniej sprzyjającą podejmowaniu zatrudnienia w 2009 r.

Wykres 19. Pracujący mieszkańcy powiatu inowrocławskiego na tle ludności w wieku produkcyjnym w latach 2009-2012

Źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy Województwo kujawsko-pomorskie - podregiony, powiaty, gminy za poszczególne lata

W tabeli 26 i na wykresie 20 przedstawiona została sytuacja podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne w powiecie inowrocławskim na przestrzeni 10 lat (od 2003 do 2012 r.). Z przedstawionych danych wynika, że największa liczba wspomnianych podmiotów zarejestrowana została w 2009 r., a najmniejsza w 2004 r. Największy wzrost liczby podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne (371 firm) w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano w powiecie inowrocławskim w 2008 r., a największy spadek w 2004 r. (423 firmy).

Analizując krzywą przedstawioną na wykresie 20 zauważyć można, że od 2004 do 2009 r. w powiecie inowrocławskim odnotowywano stały wzrost liczby podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne. Niewątpliwie ten sprzyjający klimat dla rozwoju przedsiębiorczości należy łączyć z akcesją Polski do Unii Europejskiej w 2004 r.

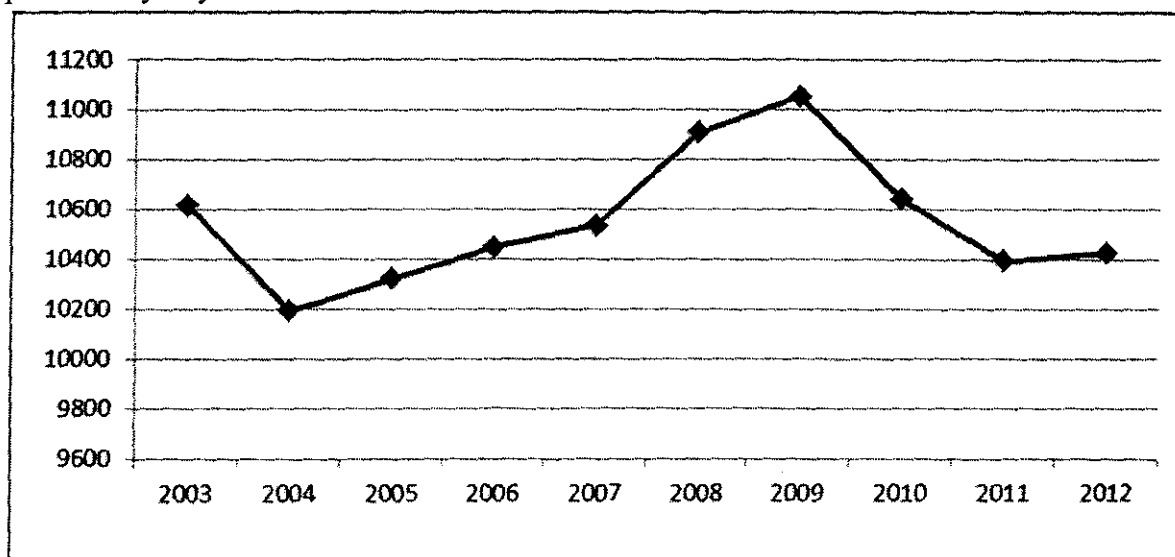
Niestety niekorzystna sytuacja makro i mikroekonomiczna w gospodarce określana mianem spowolnienia gospodarczego, przełożyła się również na kondycję lokalnych firm. Od 2010 r. w ciągu 2 lat liczba omawianych podmiotów spadła do poziomu odnotowanego ostatnio w 2005-2006 r. Od 2012 r. rozpoczął się powolny proces odbudowywania struktur podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne. Należy mieć nadzieję, że w kolejnych latach przybierze on bardziej dynamiczny charakter.

Tabela 26. Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie inowrocławskim prowadzonych przez osoby fizyczne w latach 2003-2012

Lata	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba podmiotów	10615	10192	10320	10447	10534	10905	11052	10639	10392	10425
zmiana	-	-423	128	127	87	371	147	-413	-247	37

Źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy Województwo kujawsko-pomorskie - podregiony, powiaty, gminy za poszczególne lata

Wykres 20. Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie inowrocławskim prowadzonych przez osoby fizyczne w latach 2003-2012

Źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy Województwo kujawsko-pomorskie - podregiony, powiaty, gminy za poszczególne lata

W tabeli 27 i na wykresie 21 przedstawiona została liczba wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013. Z przedstawionych danych wynika, że największa liczba wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej została odnotowana w 2010 r. (6566), najniższa natomiast rok później (2813). Począwszy od 2011 r. aż do 2013 r. następował powolny wzrost liczby wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej w powiecie inowrocławskim.

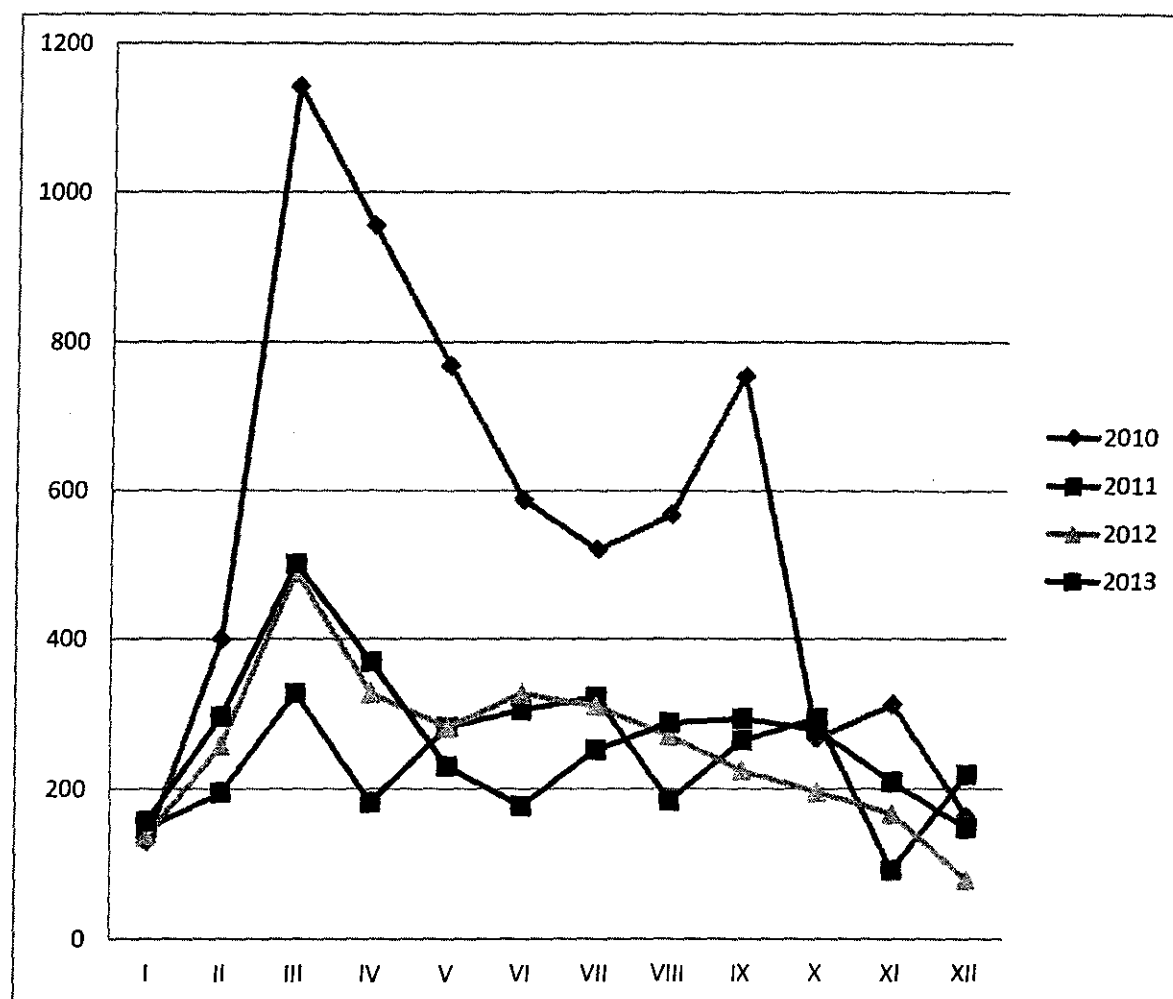
Na uwagę zasługuje ponadto fakt, iż w ciągu ostatnich 4 lat największą liczbę wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej odnotowywano w miesiącu marcu, a najniższą w okresie jesienno-zimowym począwszy od listopada i skończywszy na styczniu.

14	109	131	155	168	184	201	222	244	265	287	312	338	366	397	431	467	505	547	593	642	694	750	809	871	937	1007	1081	1159	1241	1327	1417	1511	1609	1711	1817	1927	2041	2159	2281	2407	2537	2671	2809	2951	3097	3247	3401	3559	3721	3887	4057	4231	4409	4591	4777	4967	5161	5359	5561	5767	5977	6191	6409	6631	6857	7087	7321	7559	7801	8047	8297	8551	8809	9071	9337	9607	9881	10159	10441	10727	11017	11311	11609	11911	12217	12527	12841	13159	13481	13807	14137	14471	14809	15151	15497	15847	16201	16559	16921	17287	17657	18031	18409	18791	19177	19567	19961	20359	20761	21167	21577	21991	22409	22831	23257	23687	24121	24559	24999	25443	25891	26343	26799	27259	27723	28191	28663	29139	29619	30103	30591	31083	31579	32079	32583	33091	33603	34119	34639	35163	35691	36223	36759	37299	37843	38391	38943	39499	40059	40623	41191	41763	42339	42919	43503	44091	44683	45279	45879	46483	47091	47703	48319	48939	49563	50191	50823	51459	52099	52743	53391	54043	54699	55359	56023	56691	57363	58039	58719	59403	60091	60783	61479	62179	62883	63591	64303	65019	65739	66463	67191	67923	68659	69399	70143	70891	71643	72399	73159	73923	74691	75463	76239	77019	77803	78591	79383	80179	80979	81783	82591	83403	84219	85039	85863	86691	87523	88359	89199	89943	90791	91643	92499	93359	94223	95091	95963	96839	97719	98603	99491	100383	101279	102179	103083	103991	104903	105819	106739	107663	108591	109523	110459	111399	112343	113291	114243	115199	116159	117123	118091	119063	120039	121019	121999	122983	123971	124963	125959	126959	127963	128971	129983	130991	131999	133003	134019	135039	136063	137091	138123	139159	140199	141243	142291	143343	144399	145459	146523	147591	148663	149739	150819	151903	152991	154083	155179	156279	157383	158491	159603	160719	161839	162963	164091	165223	166359	167503	168651	169803	170959	172123	173291	174463	175639	176819	178003	179191	180383	181579	182779	183983	185191	186403	187619	188839	190063	191291	192523	193759	194999	196243	197491	198743	200003	201271	202543	203819	205099	206383	207671	208963	210259	211559	212863	214171	215483	216799	218119	219443	220771	222103	223439	224779	226123	227471	228823	230179	231539	232903	234271	235643	237019	238403	239791	241183	242579	243979	245383	246791	248203	249619	251039	252463	253891	255323	256759	258199	259643	261091	262543	264003	265471	266943	268419	269903	271391	272883	274383	275891	277403	278919	280439	281963	283491	285023	286559	288103	289651	291203	292759	294323	295891	297463	299039	300619	302203	303791	305383	306979	308579	
----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--

Strona | 42

Wykres 21. Liczba wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013

Źródło: Dane własne PUP w Inowrocławiu

W tabeli 28 i na wykresie 22 przedstawione zostały dane dotyczące liczby zaktywizowanych przez PUP w Inowrocławiu osób bezrobotnych w latach 2010-2013. Liczba zaktywizowanych osób bezrobotnych są naturalnie pochodną wielkości środków finansowych jakie pozostawały w dyspozycji PUP w Inowrocławiu w poszczególnych latach. W 2010 r. PUP w Inowrocławiu dysponował wyjątkowo wysoką kwotą na aktywizację osób bezrobotnych.

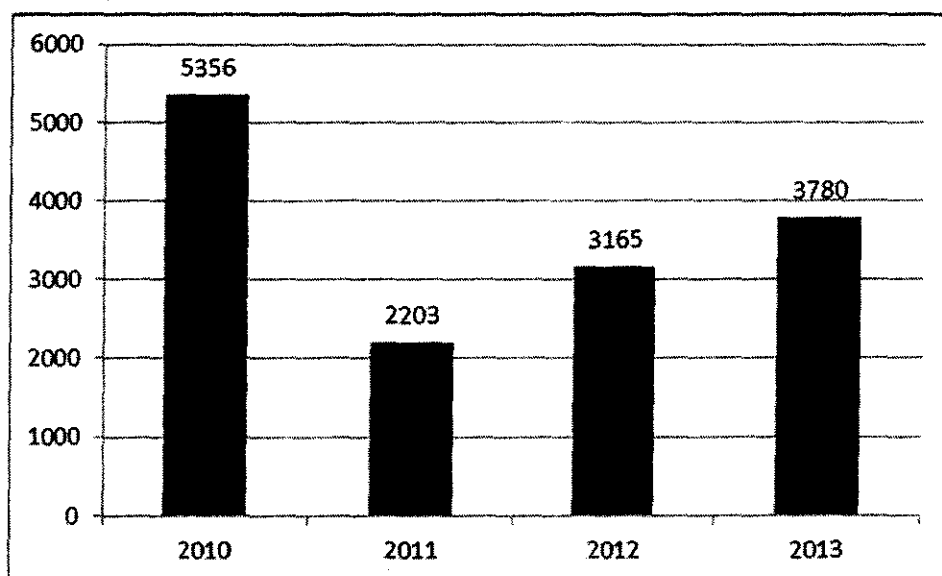
Z analizy przedstawionych danych wynika, że najwięcej osób udało się objąć aktywnymi formami wsparcia w 2010 r. Kolejny rok niestety przyniósł olbrzymie zmiany. PUP w Inowrocławiu dysponował w 2011 r. nieporównywalnie niższą kwotą niż w 2010 r., co bezpośrednio znalazło swoje odzwierciedlenie w liczbie zaktywizowanych w tym roku osób. Od 2012 r. PUP w Inowrocławiu odnotowuje stopniowy wzrost liczby aktywizowanych osób bezrobotnych. Niemniej jednak w dalszym ciągu nie udało się osiągnąć poziomu z 2010 r.

Tabela 28. Liczba osób bezrobotnych zaktywizowanych przez PUP w Inowrocławiu w latach 2010-2013

	2010	2011	2012	2013
Suma	5356	2203	3165	3780
Samochody	1733	500	781	996
Samochody	1038	594	876	718
Samochody	394	176	186	343
Samochody	364	167	156	250
Samochody	470	50	388	296
Samochody	1228	659	694	734
Samochody	142	105	104	157
Suma	5356	2203	3165	3780

Źródło: Dane własne PUP w Inowrocławiu

Wykres 22. Liczba osób bezrobotnych zaktywizowanych przez PUP w Inowrocławiu w latach 2010-2013

Źródło: Dane własne PUP w Inowrocławiu

W tabeli 29 i na wykresie 23 przedstawione zostały dane dotyczące stopy bezrobocia w powiecie inowrocławskim na tle sytuacji w województwie kujawsko-pomorskim i kraju w poszczególnych miesiącach 2013 r. Z przedstawionych danych wynika, że zarówno w powiecie, jak i w regionie i kraju najgorsza sytuacja miała miejsce w lutym, kiedy odnotowano najwyższe wskaźniki stopy bezrobocia. Najniższe wskaźniki odnotowano

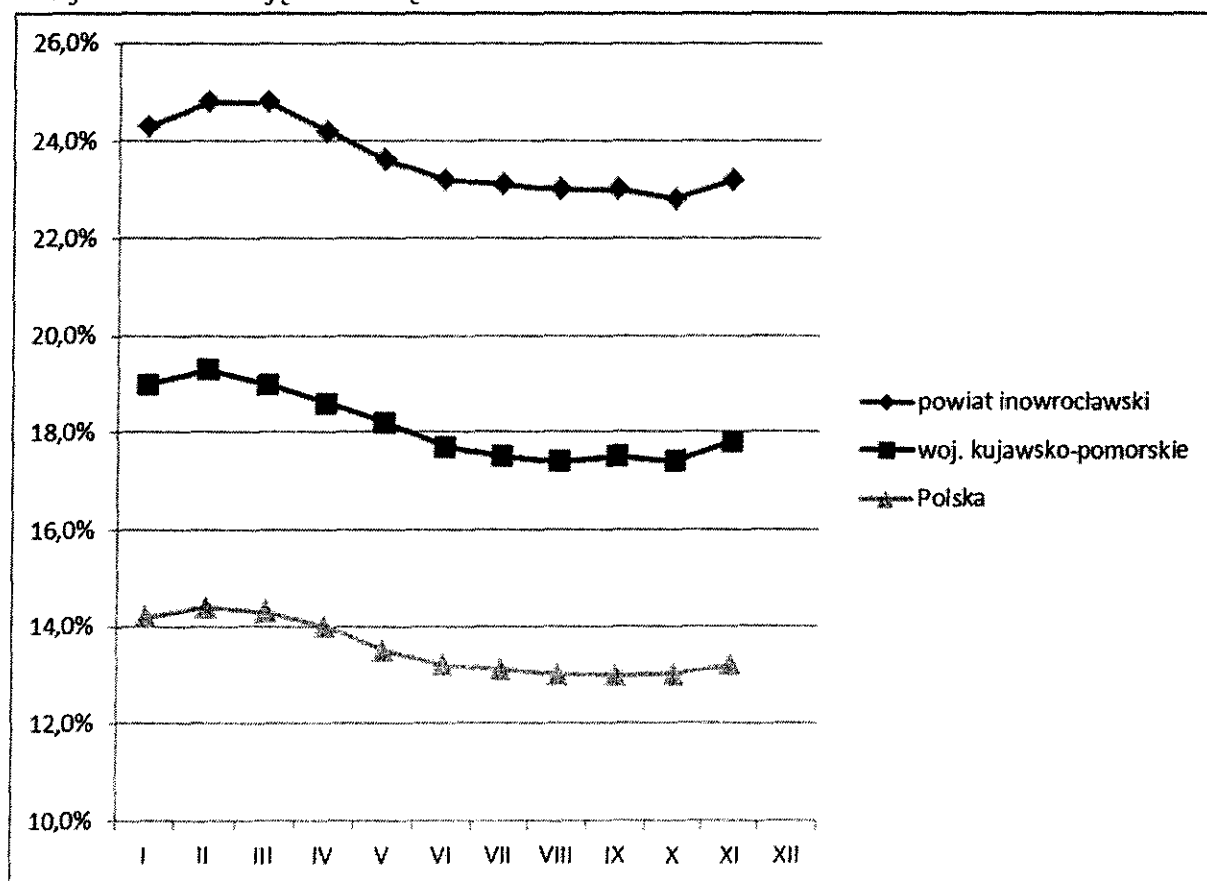
w powiecie w październiku, w regionie w sierpniu i październiku, w kraju w sierpniu, wrześniu i październiku. Analizując krzywe przedstawione na wykresie nr 22 zauważyć można, że zarówno w powiecie, jak i regionie i kraju występowały podobne tendencje związane okresowym wzrostem stopy bezrobocia w okresie jesienno-zimowym i spadkiem w okresie wiosenno-letnim. Zauważyć można także pewną prawidłowość – im mniejsza jednostka podziału administracyjnego, tym większa dynamika zachodzących zmian.

Tabela 29. Stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim na tle sytuacji w województwie i kraju w 2013 r. - ujęcie miesięczne

Miesiąc	Styczeń	Luty	Mart	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień	Średnia roczna	Województwo	Kraj
Stopa bezrobocia	24,0%	24,8%	24,8%	24,0%	23,6%	23,3%	23,1%	23,0%	23,0%	23,0%	23,1%	23,2%	23,0%	23,0%	23,0%
Województwo	19,0%	19,1%	19,0%	18,6%	18,2%	17,7%	17,5%	17,4%	17,4%	17,4%	17,4%	17,4%	17,4%	17,4%	17,4%
Kraj	14,2%	14,4%	14,3%	14,0%	13,5%	13,2%	13,1%	13,0%	13,0%	13,0%	13,0%	13,0%	13,0%	13,0%	13,0%

Źródło: www.wup.torun.pl

Wykres 23. Stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim na tle sytuacji w województwie i kraju w 2013 r. - ujęcie miesięczne

Źródło: www.wup.torun.pl

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO NA LATA 2014-2020

W tabeli 30 przedstawiona została stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim w ujęciu miesięcznym w latach 2010-2013. Z danych wynika, że najwyższe stopy bezrobocia w przedstawianym okresie odnotowywane były najczęściej w lutym, marcu. Natomiast najniższe najczęściej w październiku. Z danych przedstawionych w tabeli wynika także, że od 2010 r. średnia miesięczna stopa bezrobocia wykazuje tendencje wzrostową. Najwyższa stopa bezrobocia w badanym okresie została odnotowana w lutym i marcu 2013 r. Odnotowywane spadki stopy bezrobocia w latach 2011-2012 nie cechowały się tak dużą dynamiką, jak ten zauważony w 2010 r. Znamienne jest również to, że od listopada 2010 r. stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim nie spadła poniżej 20%.

Niepokojące są także dane dotyczące porównania sytuacji w poszczególnych miesiącach w odniesieniu do poprzedniego roku (wyrażone w punktach procentowych w tabeli 30). Okazuje się bowiem, że dane te prawie zawsze wykazywały tendencję rosnącą. Wyjątek stanowi jedynie sytuacja w miesiącu maju 2012 r., kiedy stopa bezrobocia w porównaniu z rokiem 2011 pozostała na tym samym poziomie oraz w grudniu 2013 r., kiedy odnotowano spadek o 0,1 punktu procentowego.

Tabela 30. Stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 - ujęcie miesięczne

	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Styczeń	21,9%	22,4%	22,1%	21,6%	21,0%	20,3%	19,8%	19,2%	19,3%	19,3%	19,4%	19,9%	21,2%	20,7%	20,8%	22,4%
Luty	23,1%	22,8%	23,0%	22,8%	21,6%	21,7%	21,6%	21,0%	21,4%	20,8%	21,3%	22,2%	21,5%	22,0%	23,0%	24,8%
Martec	23,5%	23,4%	23,6%	23,0%	22,0%	22,1%	21,0%	22,0%	21,5%	21,8%	22,4%	23,6%	22,6%	23,1%	23,8%	25,8%
Kwiecień	24,3%	23,8%	24,3%	24,2%	23,5%	23,2%	23,1%	23,0%	23,0%	22,8%	23,0%	23,5%	22,5%	23,4%	24,8%	25,8%
Maj	0,4	0,4	0,9	1,2	1,5	1,2	0,8	1,8	1,8	1,8	1,5	1,8	0,5	1,2	1,3	0,4
Czerwiec	0	0	0	0	0	0,4	0,1	0,0	1,0	1,0	1,0	1,4	1,4	0,7	0,0	0,0
Lipiec	1,4	1,4	1,2	1,2	1,0	1,1	1,2	1,0	1,1	1,0	0,5	0,1	1,0	1,1	1,4	0,1
Sierpień	2,4	2,4	2,7	2,6	2,6	2,7	3,3	3,8	3,7	3,4	3,5	3,8	2,9	2,7	3,8	2,7

Zródło: www.wup.torun.pl

Z tabelą 30 koresponduje przedstawiona w tym rozdziale tabela 31, w której przedstawione zostały dane statystyczne dotyczące liczby bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 w ujęciu miesięcznym. Podobnie jak w tabeli 30

dotyczącej stóp bezrobocia, w tabeli 7 najwyższe wskaźniki odnotowano w lutym, marcu, a najniższe w sierpniu, październiku. Od 2010 r. rosła średnia liczba osób bezrobotnych.

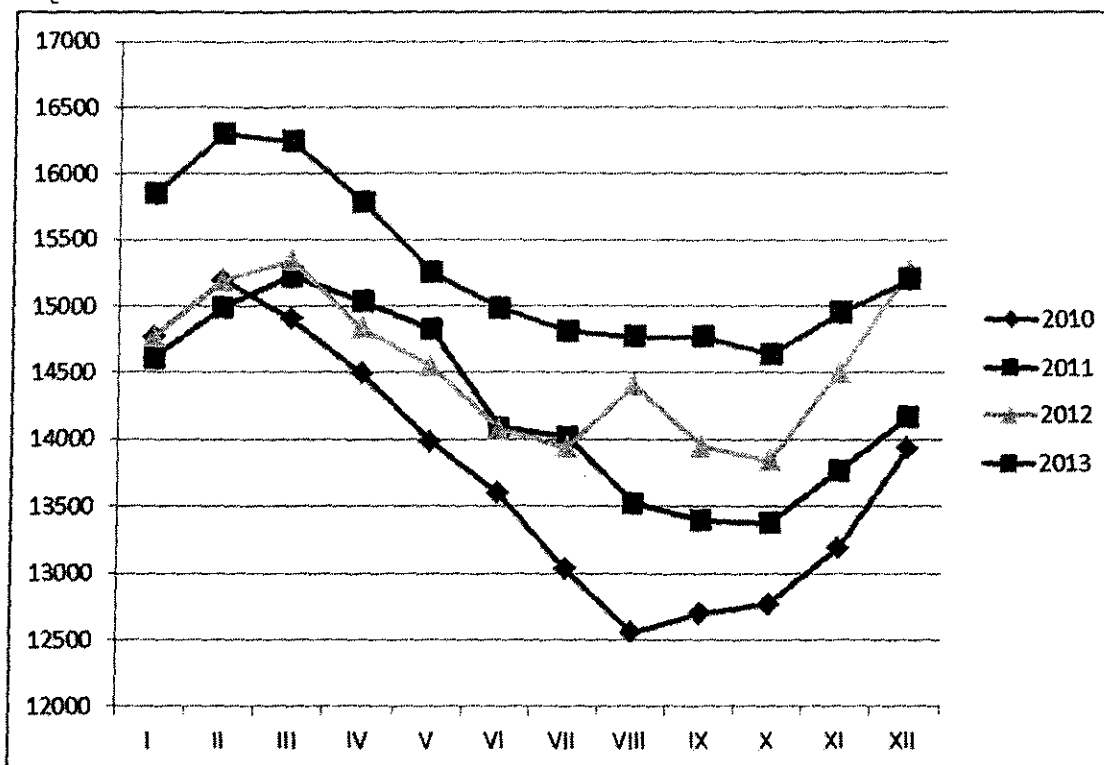
Porównanie sytuacji w poszczególnych miesiącach roku bieżącego z rokiem poprzednim w większości przypadków uwydatniała tendencję rosnącą (wartości porównawcze przedstawione w tabeli nr 31 w kolorze czerwonym) za wyjątkiem łącznie 7 miesięcy, kiedy sytuacja pod tym względem ulegała poprawie (wartości porównawcze przedstawione w tabeli 6 w kolorze zielonym ze znakiem „-,,”).

Tabela 31. Liczba bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 - ujęcie miesięczne

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Styczeń	1477	1503	1480	1483	1492	1485	1403	1243	1265	1275	1318	1358	1375	1375	1375	1375	1375	1375	1375	1375	1375
Luty	1406	1493	1522	1495	1483	1463	1403	1322	1338	1377	1376	1376	1376	1376	1376	1376	1376	1376	1376	1376	1376
Martec	1477	1515	1522	1483	1450	1477	1433	1403	1341	1343	1450	1450	1450	1450	1450	1450	1450	1450	1450	1450	1450
Kwiecień	1525	1565	1622	1578	1526	1485	1482	1458	1471	1463	1483	1410	1526	1565	1565	1565	1565	1565	1565	1565	1565
Maj	1403	1403	122	143	848	489	986	969	609	609	522	241	322	322	322	322	322	322	322	322	322
Czerwiec	1513	1502	1495	1495	149	11	42	143	147	146	141	1410	141	141	141	141	141	141	141	141	141
Lipiec	1082	1109	1096	1053	996	906	115	165	130	134	146	146	146	146	146	146	146	146	146	146	146
Sierpień	1102	1111	1132	1133	1264	1388	1714	2215	2070	1871	1769	1771	1575	1523	1523	1523	1523	1523	1523	1523	1523

Źródło: www.wup.torun.pl

Wykres 24. Liczba bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 - ujęcie miesięczne

Źródło: Dane własne PUP w Inowrocławiu

W tabeli 32 i na wykresie 25 przedstawiona została liczba osób bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 z uwzględnieniem ich miejsca zamieszkania. Z przedstawionych danych wynika, iż największą grupę osób bezrobotnych stanowią osoby zamieszkujące w mieście Inowrocławiu, choć ich udział w 2013 r. spadł o 1 punkt procentowy do poziomu 45% w porównaniu do lat 2010-2012, kiedy notowany był na poziomie 46%.

Od 2010 r. odnotowywany jest stały wzrost liczby osób bezrobotnych zamieszkujących obszary wiejskie (dane przedstawione w tabeli 32 i na wykresie 26). Zauważalny jest także wzrost w 2013 r. tych osób w ogóle bezrobotnych. W omawianym roku stosunek ten kształtował się na poziomie 36% (wzrost o 1 punkt procentowy w porównaniu do lat 2010-2012, kiedy wartość ta osiągała 35%).

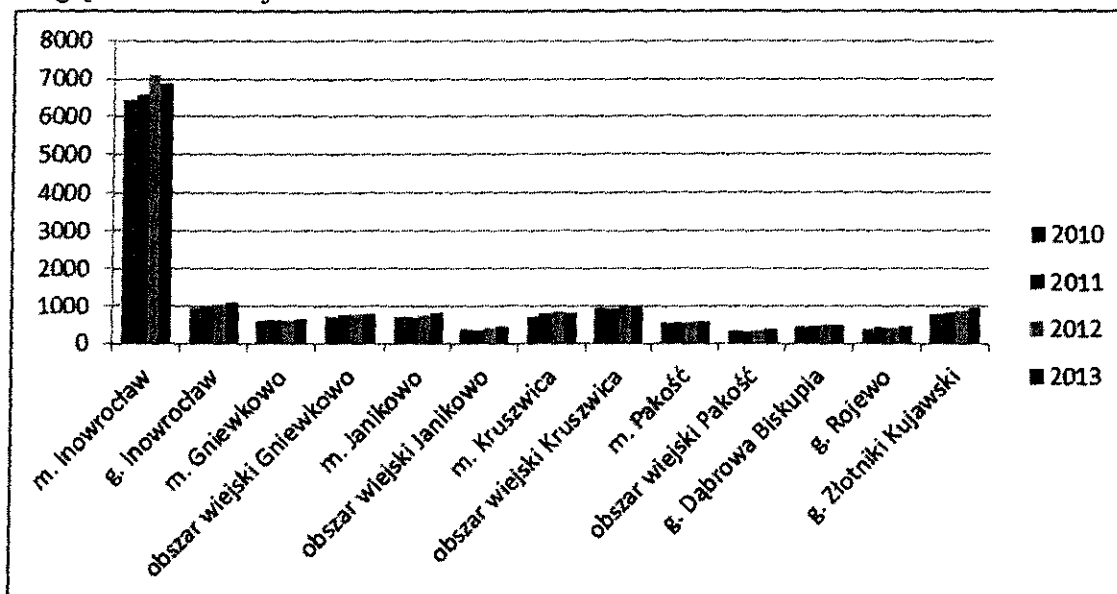
Z przedstawionych danych wynika również, że w 2013 r. stopa bezrobocia wzrosła w porównaniu z 2012 r. na następujących obszarach: gmina Inowrocław, miasto Gniewkowo, miasto Janikowo, obszar wiejski Janikowo, obszar wiejski Kruszwica, miasto Pakość, obszar wiejski Pakość, gmina Rojewo, gmina Żłotniki Kujawskie. Spadła natomiast na następujących obszarach: miasto Inowrocław, obszar wiejski Gniewkowo, miasto Kruszwica, gmina Dąbrowa Biskupia. Podkreślić należy, iż wspomniane zmiany nie charakteryzowały się gwałtownym przebiegiem i najczęściej dotyczyły najwyżej kilkudziesięciu osób.

Tabela 32. Liczba osób bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013
z uwzględnieniem miejsca zamieszkania - stan na koniec roku

	2010	2011	2012	2013
m. Inowrocław	6419	6567	7098	6872
g. Inowrocław	961	965	1062	1070
m. Świrsk-Kolonia	622	609	622	633
obsz. wieś Świrsk-Kolonia	707	749	769	768
g. Namkowo	710	689	728	810
obsz. wieś Namkowo	370	359	405	442
m. Kąszyń	721	772	850	808
obsz. wieś Kąszyń	933	918	963	993
m. Pakość	547	555	580	590
obsz. wieś Pakość	336	324	353	366
g. Dąbrowa Biskupia	459	445	524	480
g. Relew	380	404	425	431
g. Złotniki Kujawskie	782	812	890	933
Razem	13927	14168	15269	15198
Zamieszkała wsi	4908	4976	5391	5485

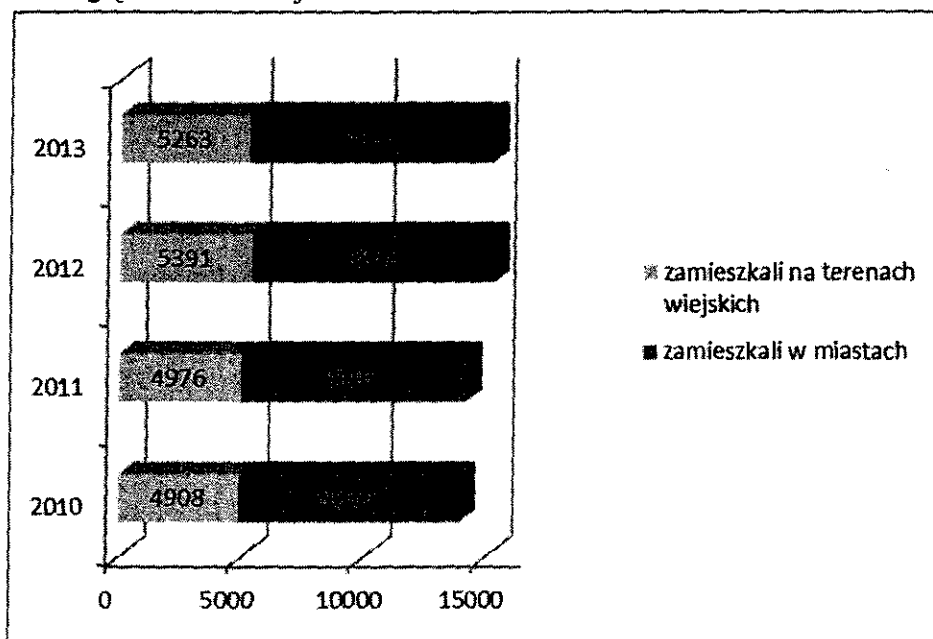
Źródło: Dane własne PUP w Inowrocławiu

Wykres 25. Liczba osób bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 z uwzględnieniem miejsca zamieszkania - stan na koniec roku

Źródło: Dane własne PUP w Inowrocławiu

Wykres 26. Liczba osób bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 z uwzględnieniem miejsca zamieszkania - stan na koniec roku

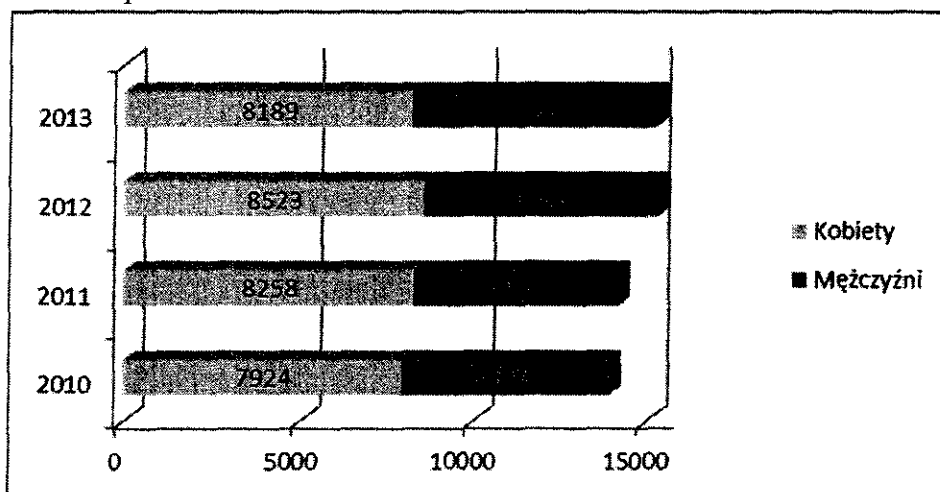

Źródło: Dane własne PUP w Inowrocławiu

Na wykresie 27 przedstawione zostały dane dotyczące liczby bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 z uwzględnieniem płci. Wynika z nich, iż liczba kobiet w ogóle bezrobotnych w badanym okresie wykazywała tendencję wzrostową do 2012 r. Dopiero w 2013 r. odnotowany został spadek liczby kobiet w ogóle bezrobotnych

o 334 osoby. Liczba bezrobotnych mężczyzn w tym samym okresie uległa spadkowi w 2011 r. Począwszy jednak od 2012 r. PUP w Inowrocławiu odnotowywał stały wzrost liczby bezrobotnych mężczyzn. Liczba ta wzrosła także w 2013 r. pomimo niewielkiego spadku ogólnej liczby bezrobotnych.

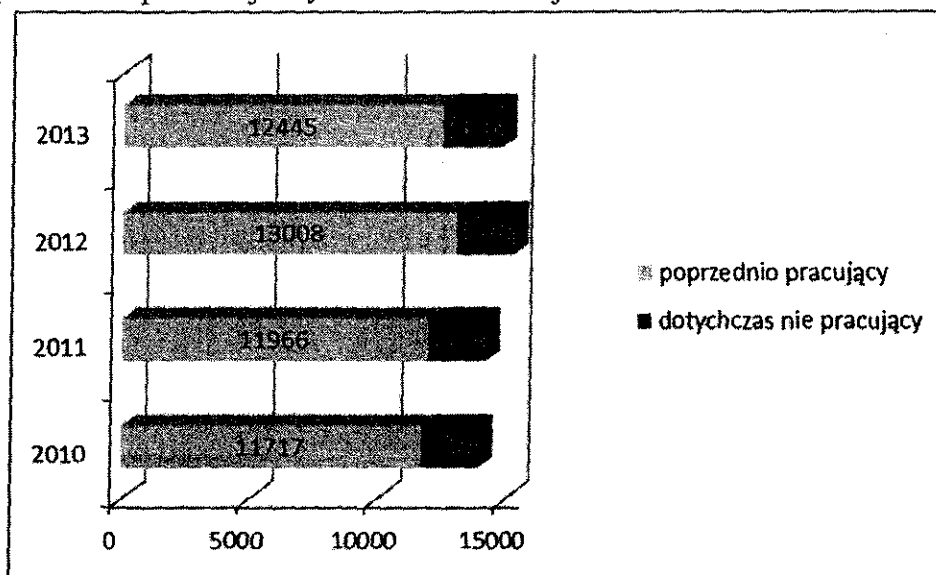
Wykres 27. Liczba bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 z uwzględnieniem płci - stan na koniec roku

Źródło: Dane własne PUP w Inowrocławiu

Na wykresie 28 zaprezentowane zostały dane dotyczące liczby bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 z uwzględnieniem uprzedniej aktywności zawodowej. Z danych tych wynika, że w omawianym okresie rosła do 2012 r. liczba bezrobotnych poprzednio pracujących. W 2013 r. odnotowano spadek tych osób o 563. Liczba osób bezrobotnych dotychczas niepracujących w omawianym okresie uległa nieznacznemu zmniejszeniu w 2011 r. Od 2012 r. odnotowywano stały wzrost tej grupy osób w ogóle bezrobotnych.

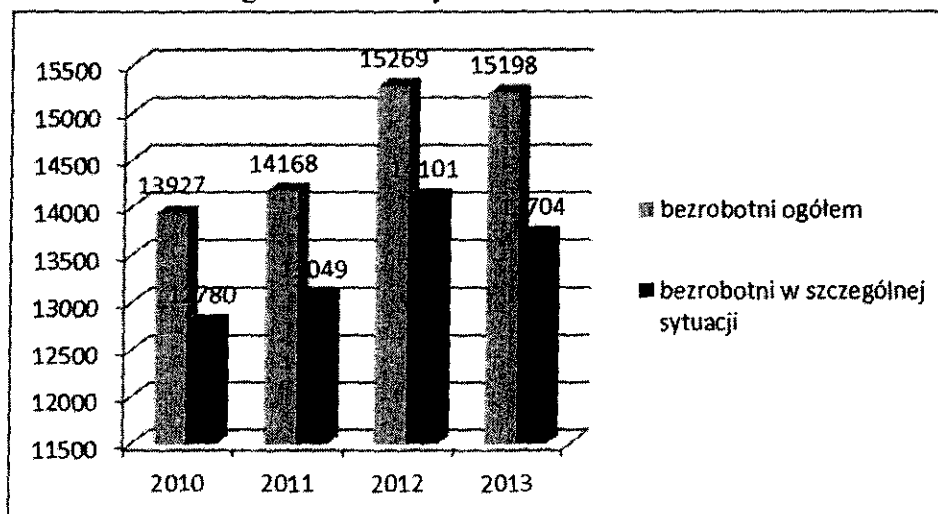
Wykres 28. Liczba bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 z uwzględnieniem uprzedniej aktywności zawodowej - stan na koniec roku

Źródło: Dane własne PUP w Inowrocławiu

Dane przedstawione na wykresie 29 odnoszą się do osób bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 r., które ustawodawca zaliczył do grona osób znajdujących się w szczególnej sytuacji. Niezwykle niepokojący jest wysoki udział tej grupy osób w ogóle bezrobotnych wynoszący ponad 90% w każdym z analizowanych lat (2010 – 92%, 2011 – 93%, 2012 – 93%, 2013 – 91%). Budującym w tej niekorzystnej sytuacji na lokalnym rynku pracy może być fakt, że przedmiotowy wskaźnik uległ spadkowi o 2 punkty procentowe w ostatnim analizowanym roku.

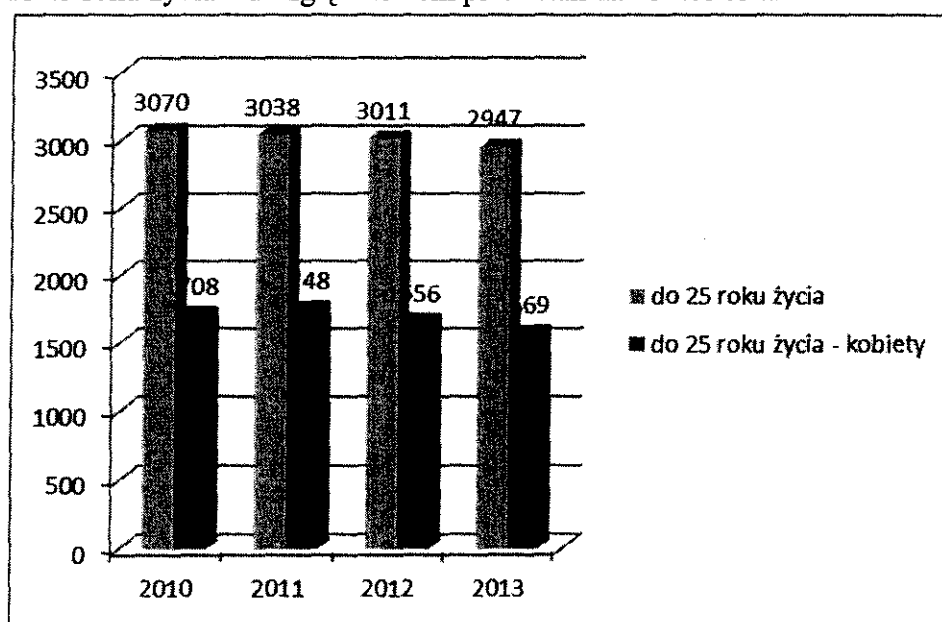
Wykres 29. Liczba bezrobotnych w szczególnej sytuacji w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 na tle ogółu bezrobotnych - stan na koniec roku

Źródło: Dane własne PUP w Inowrocławiu

Sytuacja osób bezrobotnych do 25 roku życia w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 (przedstawiona na wykresie nr 30) ulegała stałej lecz nieznacznej poprawie. Liczba tej grupy osób zmalała w okresie od 2010 do 2013 r. o 123 osoby. Tendencja spadkowa wśród osób bezrobotnych do 25 roku życia niewątpliwie związana jest z licznymi formami wsparcia dedykowanymi tej grupie osób. Procentowy udział osób bezrobotnych do 25 roku życia w ogóle bezrobotnych kształtował się w omawianym okresie następująco: 2010 – 22%, 2011 – 21%, 2012 – 20%, 2013 – 19%.

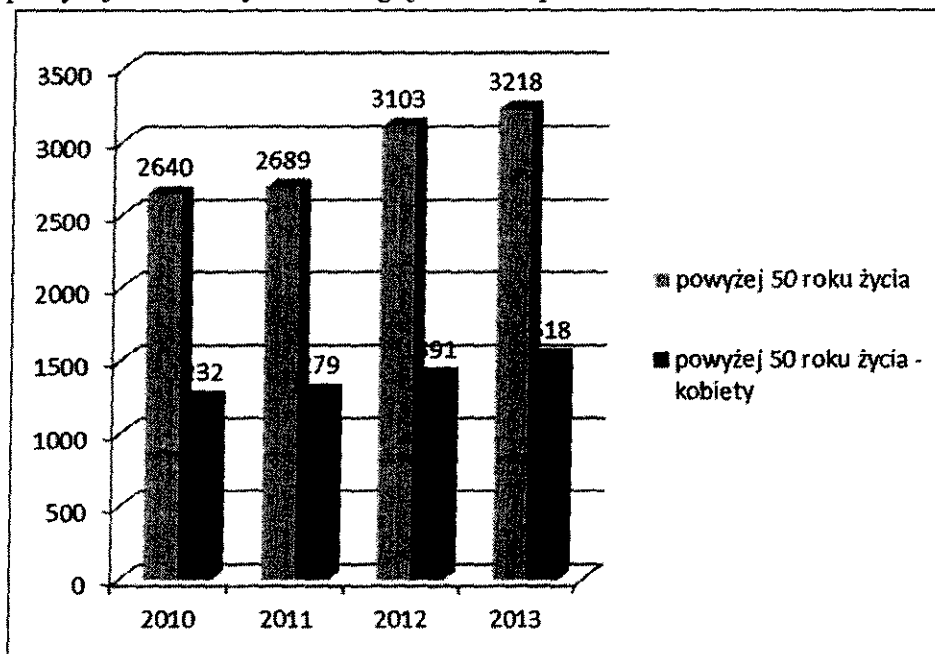
Wykres 30. Liczba bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 będących w wieku do 25 roku życia z uwzględnieniem płci - stan na koniec roku

Źródło: Dane własne PUP w Inowrocławiu

Dokładnie odwrotną, niż w przypadku osób do 25 roku życia tendencję można zaobserwować, analizując dane dotyczące bezrobotnych osób powyżej 50 roku życia w latach 2010-2013, które zostały przedstawione na wykresie 31. W badanym okresie przedmiotowy wskaźnik wykazywał tendencję rosnącą. Od roku 2010 do 2013 wskaźnik ten wzrósł o 578 osób. Wartość wskaźnika wzrosła pomimo wielu realizowanych na przestrzeni ostatnich lat działań skierowanych do osób powyżej 50 roku życia. Na wzrost przedmiotowego wskaźnika niewątpliwie ma wpływ starzenie się społeczeństwa. Procentowy udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w ogóle bezrobotnych kształtował się w omawianym okresie następująco: 2010 – 19%, 2011 – 19%, 2012 – 20%, 2013 – 21%.

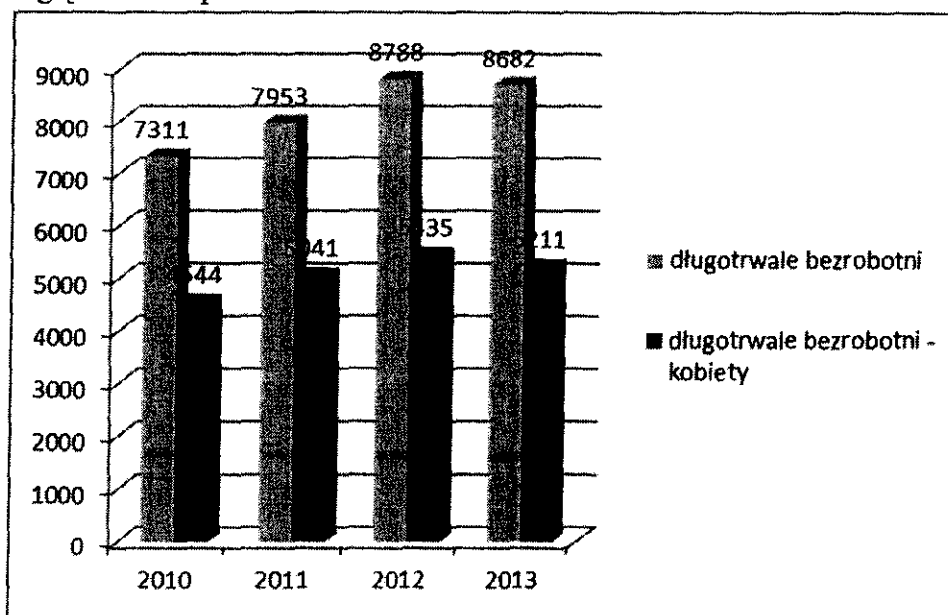
Wykres 31. Liczba bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 będących w wieku powyżej 50 roku życia z uwzględnieniem płci - stan na koniec roku

Źródło: Dane własne PUP w Inowrocławiu

Na wykresie 32 uwzględniona została sytuacja osób długotrwale bezrobotnych w latach 2010-2013 w powiecie inowrocławskim na tle ogółu bezrobotnych. Z przedstawionych danych wynika, że liczba wspomnianych osób ulegała wzrostowi do 2012 r. W roku 2013 odnotowany został spadek liczby osób długotrwale bezrobotnych o 106 w porównaniu z rokiem poprzednim. Procentowy udział osób długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych kształtował się w omawianym okresie następująco: 2010 – 52%, 2011 – 56%, 2012 – 58%, 2013 – 57%.

Wykres 32. Liczba długotrwale bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 z uwzględnieniem płci - stan na koniec roku

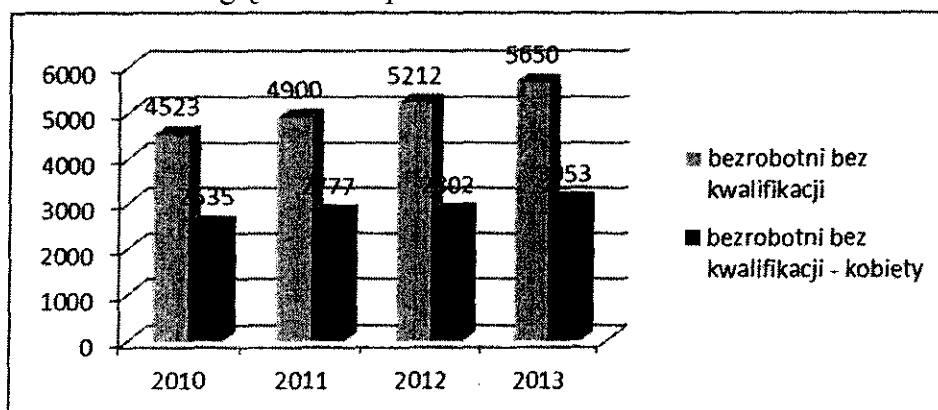

Źródło: Dane własne PUP w Inowrocławiu

Na wykresie 33 przedstawiona została Liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013, która uwypukla niepokojącą tendencję na lokalnym rynku pracy. W badanym okresie następował wzrost liczby osób z omawianej grupy. Od 2010 r. liczba osób bez kwalifikacji zawodowych wzrosła aż o 1127 osób.

Procentowy udział osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w ogóle bezrobotnych kształtował się w omawianym okresie następująco: 2010 – 32%, 2011 – 35%, 2012 – 34%, 2013 – 37%.

Wykres 33. Liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 z uwzględnieniem płci - stan na koniec roku

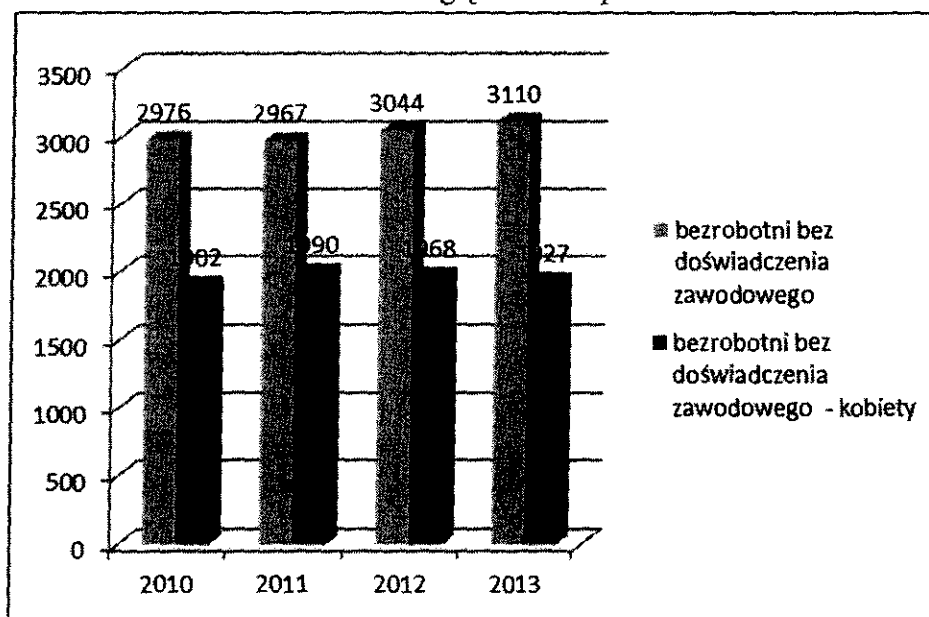

Źródło: Dane własne PUP w Inowrocławiu

Sytuacja w latach 2010-2013 osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego z powiatu inowrocławskiego przedstawiona została na wykresie 34. W omawianym okresie odnotowany został niewielki spadek osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego w 2011 r. Jednakże od 2012 r. odnotowywany był wzrost liczebności omawianej grupy osób bezrobotnych. Od 2010 r. nastąpił wzrost wskaźnika o 134 osoby.

Procentowy udział osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego w ogóle bezrobotnych kształtował się w omawianym okresie następująco: 2010 – 21%, 2011 – 21%, 2012 – 20%, 2013 – 20%.

Wykres 34. Liczba bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 z uwzględnieniem płci - stan na koniec roku

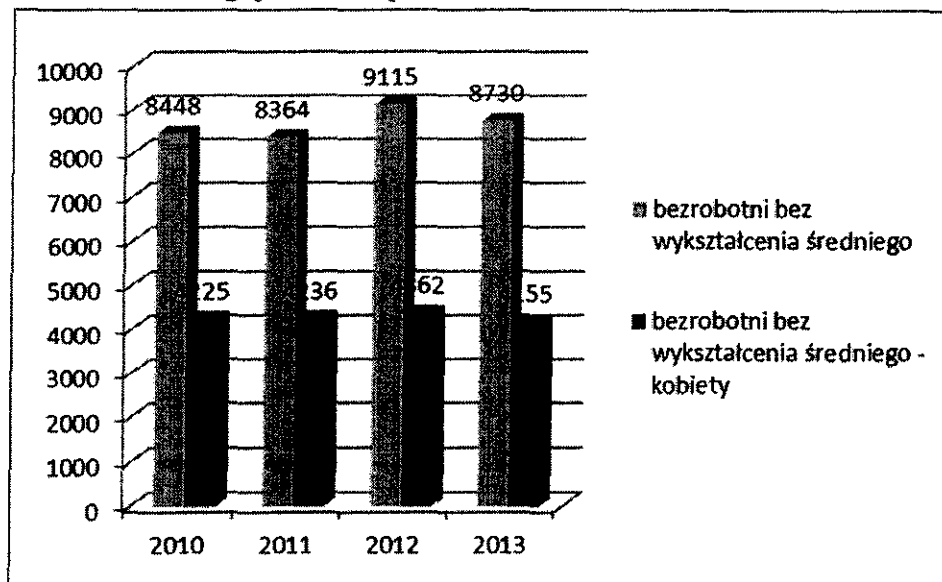

Źródło: Dane własne PUP w Inowrocławiu

W 2011 r. w powiecie inowrocławskim odnotowany został spadek liczby bezrobotnych bez wykształcenia średniego o 84 osoby. Niestety w 2012 r. wskaźnik ten wzrósł o 751 osób i osiągnął poziom 9115 osób. W 2013 r. odnotowano ponowny spadek wskaźnika, tym razem o 385 osób. W tym roku wskaźnik wyniósł 8730 osób.

Procentowy udział osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego w ogóle bezrobotnych kształtował się w omawianym okresie następująco: 2010 – 61%, 2011 – 59%, 2012 – 60%, 2013 – 57%.

Wykres 35. Liczba bezrobotnych bez wykształcenia średniego w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 z uwzględnieniem płci - stan na koniec roku

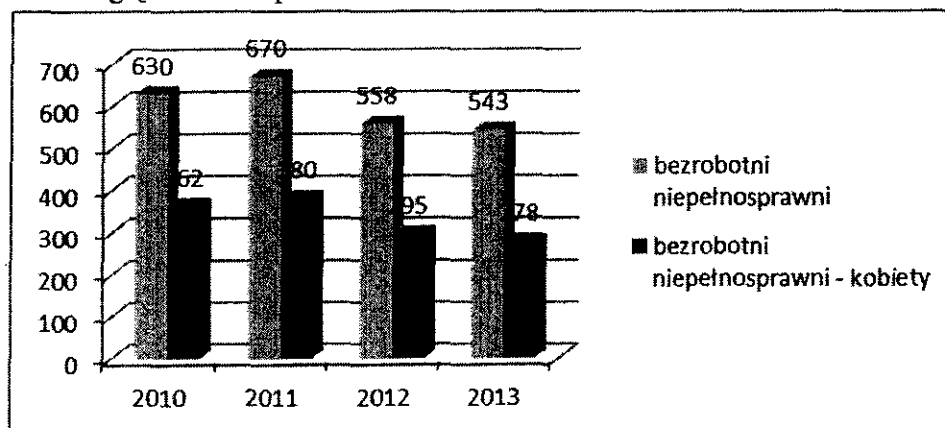

Źródło: Dane własne PUP w Inowrocławiu

Na wykresie 36 przedstawiona została sytuacja bezrobotnych osób niepełnosprawnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013. W tym czasie w 2011 r. odnotowany został w porównaniu do 2010 r. wzrost wskaźnika o 40 osób do poziomu 670 osób. W latach 2012-2013 w powiecie odnotowano spadek liczby bezrobotnych osób niepełnosprawnych do poziomu 558 osób w 2012 r. i 543 w 2013 r.

Procentowy udział niepełnosprawnych osób bezrobotnych w ogóle bezrobotnych kształtował się w omawianym okresie następująco: 2010 – 5%, 2011 – 5%, 2012 – 4%, 2013 – 4%.

Wykres 36. Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 z uwzględnieniem płci - stan na koniec roku

Źródło: Dane własne PUP w Inowrocławiu

6. Edukacja i zdrowie.

Powiat Inowrocławski charakteryzuje się dobrze rozwiniętą siecią szkół. Dotyczy to zarówno placówek prowadzonych przez gminy, jak i powiat. Należy podkreślić ich różnorodną i bogatą ofertę edukacyjną. Absolwenci gimnazjów mają do dyspozycji samodzielne licea ogólnokształcące, zespoły szkół składające się z liceów, techników i szkół zawodowych. Od trzech lat funkcjonuje gimnazjum dwujęzyczne (wchodzi w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Inowrocławiu) adresowane do szczególnie językowo uzdolnionej młodzieży gimnazjalnej. Sieć oświatową Powiatu uzupełniają: Zespół Szkół im. M. Kotańskiego w Inowrocławiu (szkoła podstawowa, gimnazjum i szkoła zawodowa) przeznaczony dla dzieci i młodzieży o szczególnych potrzebach edukacyjnych, Młodzieżowy Dom Kultury im. J. Korczaka będący placówką edukacji pozaszkolnej, Bursa Szkolna nr 1, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna obejmująca swym oddziaływaniem wszystkie szkoły znajdujące się na terenie powiatu, Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Kruszwicy, Centrum Kształcenia Praktycznego. W swej zdecydowanej większości szkoły i placówki prowadzone przez Powiat usytuowane są na terenie Miasta Inowrocławia co, biorąc pod uwagę jego centralne położenie, ułatwia dotarcie młodzieży do szkół. Na podkreślenie zasługuje wysoki poziom szkół, o czym świadczą wyniki egzaminów maturalnych, zawodowych oraz obecność kilku z nich w ogólnopolskich rankingach ogłaszanych przez „Perspektywy” i „Rzeczpospolitą”.

Kształceniem dorosłych w zakresie liceum ogólnokształcącego, szkół policealnych oraz kursów zawodowych zajmuje się Centrum Kształcenia Ustawicznego w Inowrocławiu. Ofertę edukacyjną uzupełniają coraz liczniejsze szkoły prowadzone przez podmioty niepubliczne. Analizując preferencje absolwentów gimnazjów w zakresie wyboru dalszego kształcenia to stwierdzić należy, że największym zainteresowaniem cieszą się technika oraz licea ogólnokształcące, a zatem szkoły kończące się maturą. Łącznie w szkołach tych podejmuje naukę ponad 80% absolwentów gimnazjów. Biorąc pod uwagę potrzeby rynku pracy, oraz wnioski zgłaszane przez przedsiębiorców należy w najbliższym czasie podjąć działania zmierzające do zwiększenia naboru do szkół zawodowych zarówno techników, jak i zasadniczych szkół zawodowych. W tym zakresie należy zacieśnić współpracę z pracodawcami m. in. poprzez stworzenie mechanizmów pozwalających na bieżąco monitorować potrzeby rynku pracy.

W najbliższych latach na kształt sieci szkolnej powiatu, na wszystkich poziomach jej funkcjonowania silny wpływ będzie miał trwający niż demograficzny.

Placówki służby zdrowia to przede wszystkim dobrze wyposażony, zatrudniający specjalistów Szpital Wielospecjalistyczny im. L. Błazka w Inowrocławiu. Wraz z funkcjonującą w jego ramach przychodnią oraz siecią, głównie niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej. Jako wystarczającą ocenić też należy sieć aptek. Dobrze funkcjonuje szeroko rozumiane ratownictwo medyczne. Wydaje się, że najważniejsze zadania na najbliższy okres związane z funkcjonowaniem służby zdrowia to zapewnienie opieki dla osób wymagających leczenia psychiatrycznego, dalsze poszerzanie dostępu do specjalistycznych usług zdrowotnych, zapewnienie opieki medycznej w szkołach i placówkach oświatowych

i opiekuńczych. Problemem wymagającym pilnego rozwiązania jest też utworzenie na terenie Miasta Inowrocławia izby wytrzeźwień.

V. Analiza Swot.

Obszar - Niepełnosprawność

Mocne strony	Słabe strony
• dobrze rozwinięta współpraca JST z NGO-s, • łatwy dostęp do informacji dotyczących zagadnień związanych z niepełnosprawnością, • dobrze rozwinięta sieć placówek (dps, śds, wtz, ddp) i wykwalifikowana kadra pracownicza, • aktywnie działające organizacje pozarządowe działające na rzecz ON, • umiejętność pozyskiwania środków zewnętrznych w celu zwiększenia zakresu usług.	• mała aktywność, niechęć do zmian, niska samoocena ON szczególnie w obszarach wiejskich, • niestabilne finansowanie zadań realizowanych ze środków PFRON, • dyskryminacja osób głuchych i niewidomych na rynku pracy, • brak pełnych danych o rzeczywistej liczbie i skali potrzeb ON, • brak oddziału zamkniętego dla osób chorych psychicznie i ograniczony dostęp do świadczonych usług, • brak tłumaczy języka migowego w urzędach, służbie zdrowia, • bariery architektoniczne w budynkach użyteczności publicznej.
Szanse	Zagrożenia
• upowszechnianie informacji o możliwościach skorzystania z usług i form wsparcia na obszarach wiejskich, • pozyskanie i przeszkolenie lokalnych liderów, • pozyskiwanie środków zewnętrznych • promowanie i wspieranie dobrych praktyk.	• zagrożenie poczucia bezpieczeństwa spowodowane redefinicją pojęcia niepełnosprawności, • wzrost liczby osób z zaburzeniami psychicznymi, • postęp technologiczny determinujący wzrost cen specjalistycznego sprzętu dla ON, • coraz mniejsza ilość środków finansowych w systemie.

Obszar - Przemoc w rodzinie

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• dobrze rozwinięta sieć instytucji, • specjalistyczna kadra, • akty prawne, • współpraca pomiędzy instytucjami, • wysoka świadomość rangi problemu osób pracujących w obszarze problemu przemocy, • zaangażowanie mediów, • liczne akcje profilaktyczno-edukacyjne.	• niewystarczający przepływ informacji pomiędzy instytucjami, • zbyt niska świadomość społeczeństwa, • silnie utrwalone mity i stereotypy, • zbyt rozbudowana procedura NK (druk), • zbyt uboga oferta dla sprawców przemocy, • niskie zaangażowanie oświaty i służby zdrowia, • ograniczenia finansowe, • wtórna wiktymizacja ofiar.
SZANSE	ZAGROŻENIA

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO NA LATA 2014-2020

• stosowanie środków zapobiegawczych przez wymiar sprawiedliwości i organy ścigania, • powołanie zespołów interdyscyplinarnych, • ulepszenie procedur, • wzrost liczby szkoleń, • możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych, • spójność działań instytucji i służb.	• wtórna wiktymizacja ofiar, • problemy alkoholowe, • bierność świadków przemocy, • wydłużony tryb postępowania karnego, • poczucie bezkarności sprawców, • znikome zaangażowanie oświaty i służby zdrowia, • ryzyko wykluczenia społecznego, • bierność rodzin dotkniętych problemem przemocy.
---	---

Obszar - Dziecko i rodzina

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• wysokie kwalifikacje pracowników pomocy społecznej, • nowoczesny system instytucjonalnej pieczy zastępczej, • program szkoleń i kwalifikacji kandydatów na rodziny zastępcze, • wzrost liczby rodzin zawodowych, • zwiększenie zakresu usług pomocy społecznej, • promowanie idei rodzicielstwa zastępczego, • dobra współpraca pomiędzy jednostkami.	• zwiększająca się niewydolność wychowawcza rodziców, • brak psychiatry dziecięcego, • brak dyspozycyjnego środka transportu do przewozu dzieci, • zbyt mała liczba rodzin zastępczych w stosunku do potrzeb, • niewystarczająca profilaktyka i brak intensywnej terapii we wczesnych fazach uzależnień dzieci i młodzieży.
ZAGROŻENIA	SZANSE
• utrzymanie niskich kosztów funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych, • pozyskanie środków zewnętrznych, • wzrost świadomości społecznej, • wzrost zamożności społeczeństwa.	• rozwarstwienie społeczne, • dziedziczenie ubóstwa i bezradności, • eurosieroctwo, • ujemny przyrost naturalny, • niewystarczająca ilość miejsc w pieczy zastępczej, • szybko rozwijające się zjawisko zażywania środków psychoaktywnych.

Obszar - Bezrobocie

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• nowoczesna infrastruktura i przygotowany do wykonywania swoich obowiązków personel PUP w Inowrocławiu, • wysokie kwalifikacje pracowników PUP w Inowrocławiu, • wieloletnie doświadczenie w świadczeniu usług,	• utrzymujący się od lat wysoki poziom bezrobocia w powiecie inowrocławskim, pomimo tak dużych środków finansowych zaangażowanych w ciągu ostatnich lat na promocję zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia oraz aktywizację zawodową,

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO NA LATA 2014-2020

• dbałość o jakość świadczonych usług, • wysoka efektywność PUP w Inowrocławiu w zakresie pozyskiwania dodatkowych środków finansowych w ramach ogłaszanych konkursów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej oraz Funduszu Pracy, • realizacja projektów i programów charakteryzująca się wysoką efektywnością zatrudnieniową, • doświadczenie we współrealizacji projektów z partnerami z sektora pozarządowego, w tym projektu innowacyjnego testującego, • wielosektorowa współpraca PUP w Inowrocławiu z partnerami na rynku pracy, • krzewienie wiedzy i podnoszenie świadomości społeczeństwa dotyczących przepisów prawnych związanych z rynkiem pracy, • uczestnictwo PUP w Inowrocławiu w życiu społecznym, • promocja działań PUP w Inowrocławiu, • korzystne położenie geograficzne powiatu sprzyjające inwestycjom oraz dojazdom do pracy (stosunkowo niewielkie oddalenie od większych ośrodków miejskich jak Bydgoszcz, Toruń, Poznań, Włocławek oraz dobra infrastruktura drogowa z tymi miastami; położenie w północno-centralnej części kraju,	• niewystarczająca ilość podmiotów gospodarczych, • słabo rozwinięty transport publiczny na poziomie powiatu inowrocławskiego, • utrzymujący się od lat bardzo wysoki poziom osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród ogółu bezrobotnych, • utrzymujący się od lat bardzo wysoki poziom osób bez kwalifikacji zawodowych oraz wykształcenia średniego, świadczący o złej kondycji kapitału ludzkiego w powiecie
SZANSE	ZAGROŻENIA
• możliwość współfinansowania działań skierowanych do osób bezrobotnych z Europejskiego Funduszu Społecznego, • możliwość wykorzystania środków finansowych na realizację zadań PUP w Inowrocławiu w ramach nowego okresu programowania 2014-2020, w ramach którego oczekiwany jest szeroki strumień środków finansowych, zwłaszcza na początku nowej perspektywy, • spadek w 2013 r. poziomu bezrobocia w powiecie inowrocławskim w porównaniu z	• spadek w ciągu ostatnich lat w powiecie inowrocławskim liczby podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne, które m.in. generują miejsca pracy, • niekorzystna sytuacja mikroekonomiczna sprzyjająca raczej redukcji etatów niż zwiększaniu zatrudnienia, co w konsekwencji może skutkować wzrostem stopy bezrobocia, • zauważalny w ciągu ostatnich lat spadek wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej w powiecie inowrocławskim,

2012 r. mierzony na koniec roku (pierwszy po spowolnieniu gospodarczym), • spadek w powiecie inowrocławskim wskaźnika bezrobocia wśród osób do 25 roku życia, bez wykształcenia średniego, osób z orzeczeniem o niepełnosprawności, • planowane inwestycje w powiecie, które powinny wygenerować nowe miejsca pracy, m.in. rozwój Pułku Śmigłowców Bojowych, • uzdrowiskowy charakter Inowrocławia, który może sprzyjać rozwojowi usług zdrowotnych, a tym samym tworzeniu nowych miejsc pracy, • możliwość wykorzystania przez potencjalnych inwestorów powstałej strefy ekonomicznej w Inowrocławiu, • rozwijająca się infrastruktura drogowa – obwodnica Inowrocławia, • aktywność i profesjonalizm pozostałych aktorów rynku pracy i ich otwartość do współpracy z PUP w Inowrocławiu, • zainteresowane problemem bezrobocia lokalne media, • utworzenie Zespołu Szkół Zawodowych Rzemiosła,	• wysoki i wykazujący tendencję wzrostową wskaźnik bezrobocia dotyczący osób po 50 roku życia, bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego, • bezrobocie strukturalne, • „znaczenie pieniędzy”, którymi dysonuje PUP w Inowrocławiu, polegające na konieczności przeznaczania środków finansowych na aktywizację osób z określonych grup zgodnie z opracowanymi programami na szczeblu centralnym lub regionalnym, które niewątpliwie pozwalają objąć wsparciem większą grupę osób bezrobotnych, lecz ograniczają swobodę działań, niejednokrotnie wykluczając osoby bezrobotne niespełniające żądanego kryterium z możliwości uzyskania wsparcia, np. osoby między 30 i 50 rokiem życia, • postęp techniczny i technologiczny wprowadzający do procesów produkcji nowe rozwiązania, które przyczyniają się do redukcji zatrudnienia, ze względu dezaktualizację posiadanych kwalifikacji lub ich brak, • „drenaż mózgów” polegający na emigracji cennych jednostek za granicę, • uzdrowiskowy charakter Inowrocławia, który nie sprzyja dużym inwestycjom na terenie tego miasta, • brak równowagi na rynku pracy w relacjach pracodawca-pracownik (rynek pracodawców), • szara strefa zatrudnienia, • zmieniające się uwarunkowania prawne, • system edukacyjny oparty na zasadach ekonomii, preferujący tańsze kształcenie ogólne większej ilości uczniów, niż droższe kształcenie zawodowe, dające „twarde” kwalifikacje i większe szanse na znalezienie zatrudnienia przy należyтым doborze kierunków kształcenia (zauważalna w ciągu ostatnich kilku lat tendencja wzrostowa wśród rejestrowanych osób bez kwalifikacji zawodowych),
--	---

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO NA LATA 2014-2020

	• upadek szkolnictwa zawodowego w powiecie inowrocławskim prowadzonym przez JST, • postępująca marginalizacja grup oddalających się od rynku pracy, • upadek etosu pracy, • brak kontroli legalności zatrudnienia, • brak doradztwa zawodowego w gimnazjach, • wysokie koszty pracy nie sprzyjające zatrudnianiu, a sprzyjające rozwojowi szarej strefy,
--	--

Obszar – Edukacja i zdrowie

Mocne strony	Słabe strony
• wykształcona kadra, • różnorodna i bogata oferta edukacyjna, • udział w projektach edukacyjnych, • sieć placówek NZOZ uzupełniająca ofertę świadczeń zdrowotnych, • dobre efekty kształcenia, • ponadpowiatowy zasięg działania szpitala, • baza sprzętowa szpitala, • elastyczność systemu kształcenia, • dobra współpraca pomiędzy placówkami oświatowymi, • dobre wyniki ewaluacji zewnętrznej, • pomoc i wsparcie dla osób niepełnosprawnych poprzez sieć rozbudowanych placówek, • sieć aptek, • zapewnione ratownictwo medyczne, • bogate życie wewnętrzne szkół i placówek oświatowych, • jakość świadczenia usług medycznych potwierdzona certyfikatami, • dobrze zorganizowane doradztwo zawodowe w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych.	• zmniejszająca się liczba uczniów, • brak psychiatrów dziecięcych, • niewystarczający dostęp do specjalistycznych usług zdrowotnych, • niedoposażenie szkół zawodowych, • brak stacjonarnego oddziału psychiatrycznego, • brak środków finansowych na utworzenie ośrodków egzaminacyjnych, • brak lekarzy specjalistów, • brak systematycznej współpracy między gimnazjami i szkołami ponadgimnazjalnymi, • brak opieki pielęgniarско-higienicznej w szkołach.
Szanse	Zagrożenia

• zacieśnienie współpracy z pracodawcami – kontrakty, • zorganizowanie powszechnej kampanii reklamowej przed naborem, • pozyskiwanie środków zewnętrznych, • propagowanie zdrowego stylu życia, • projekty łączące współdziałanie młodzieży i starszego pokolenia, • krótkie formy pozwalające uzyskać nowy zawód, specjalność, • zapotrzebowanie na fachowców po kierunkach zawodowych, • wzrastająca świadomość potrzeb edukacyjnych.	• niestabilność i niespójność prawa oświatowego, • niż demograficzny, • częste zmiany systemowe i programowe w systemie edukacji, • zbyt rozbudowana sieć szkolna w stosunku do potrzeb, • zmniejszająca się subwencja oświatowa, • nowe formy uzależnień wśród dzieci i młodzieży, • brak izby wytrzeźwień, • starzenie się społeczeństwa.
---	---

VI. Misja.

Skuteczna polityka społeczna zapewniająca mieszkańcom bezpieczeństwo socjalne i zdrowotne, opiekę nad rodziną, edukację i rehabilitację osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie samodzielnego rozwiązywania swoich problemów i pełne uczestnictwo w życiu.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO NA LATA 2014-2020

VII. Obszary, cele strategiczne i kierunki działania.

Obszar – Niepełnosprawność

obszar	cel strategiczny	kierunki działań	podmioty odpowiedzialne za realizację /wiodący/	wskaźnik monitorujący	źródła finansowania
niepełnosprawność	zwiększenie zatrudnialności ON	motywowanie osób niepełnosprawnych do podjęcia pracy	organizacje pozarządowe i samorządowe	liczba uczestników	środki własne, PFRON, środki z UE
		podnoszenie kwalifikacji (kursy, szkolenia, staże)	PUP, organizacje pozarządowe, ops-y, PCPR	liczba uczestników	środki własne, PFRON, środki z UE
		prowadzenie akcji informacyjnej oraz promowanie wśród pracodawców form wsparcia w zatrudnieniu ON	PUP, organizacje pozarządowe, ops-y, PCPR	liczba odbytych kampanii	środki własne, PFRON, środki z UE
	działania zmierzające do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu ON zamieszkujących w szczególności tereny wiejskie	pozyskanie lokalnych liderów	organizacje pozarządowe, ops-y, PCPR	liczba liderów	środki własne
		kampanie informacyjne zwiększające świadomość o prawach i przywilejach ON	organizacje pozarządowe, ops-y, PCPR	liczba spotkań	środki własne
		tworzenie warunków do rozwoju placówek dla osób niepełnosprawnych	PCPR	liczba placówek	środki własne i zewnętrzne
	zwiększenie aktywności społecznej ON	podejmowanie działań dążących do likwidacji barier funkcjonalnych	PCPR	liczba zlikwidowanych barier	PFRON, środki UE
		wspieranie różnych form	PCPR, Flandria	liczba uczestników	PFRON, środki UE,

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO NA LATA 2014-2020

		wypoczynku i rehabilitacji			środki własne
		zwiększenie dostępności do środków ortopedycznych, pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego	PCPR	liczba korzystających	PFRON
		wspieranie rozwoju aktywności osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji i turystyce	PCPR, organizacje pozarządowe	liczba wydarzeń	PFRON, środki UE, środki własne
	skoordynowanie działań organizacji oraz instytucji w zakresie realizacji zadań skierowanych na rzecz osób niepełnosprawnych	zintensyfikowanie działań Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych	PCPR, PUP, NGS	liczba osób korzystających z pomocy	PFRON, środki UE, środki własne
		wspólne zorganizowanie i obchodzenie Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych	PCPR, organizacje pozarządowe	liczba wydarzeń	PFRON, środki UE, środki własne
	tworzenie środowiska lokalnego przyjaznego dla osób niepełnosprawnych oraz wspieranie rodzin z dzieckiem lub dorosłą osobą niepełnosprawną	egzekwowanie prawa budowlanego w zakresie budownictwa pozbawionego barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej.	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego	liczba obiektów	środki własne i zewnętrzne
		orzekanie i kwalifikowanie do kształcenia specjalnego i integracyjnego oparte na potencjale możliwości dziecka niepełnosprawnego	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, placówki służby zdrowia, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawno	liczba wydanych orzeczeń i kwalifikacji	środki własne

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO NA LATA 2014-2020

			ści, ośrodki pomocy społecznej, PCPR		
		dążenie do zabezpieczenia możliwości swobodnego i samodzielnego poruszania się osób niepełnosprawnych w terenie zabudowanym i niezabudowanym.	zarząd Dróg Powiatowych, samorządy gminne, PCPR	liczba zlikwidowanych barier	środki własne, PFRON

Obszar - Przemoc w rodzinie

Obszar	cel strategiczny	kierunki działań	podmioty odpowiedzialne za realizację /wiodący/	wskaźnik monitorujący	źródła finansowania
przemoc w rodzinie	tworzenie warunków do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy	cykliczne spotkania służb i instytucji	PCPR	liczba spotkań	środki własne
		podnoszenie kwalifikacji	jednostki i służby	liczba szkoleń i warsztatów	środki własne i zewnętrzne
		działania profilaktyczno-edukacyjne	jednostki i służby	liczba spotkań	środki własne i zewnętrzne
	zwiększenie skuteczności działań pomocowych skierowanych do osób doświadczających i doznających przemocy	zwiększenie dostępności do specjalistów	jednostki i służby	liczba spotkań	środki własne i zewnętrzne
		organizowanie warsztatów dla młodzieży	OIK	liczba warsztatów	środki własne
		grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	OIK	liczba warsztatów	środki własne
		terapia indywidualna i wsparcie psychologiczne	jednostki	liczba spotkań	środki własne
		pomoc prawna	jednostki	liczba spotkań	środki własne

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO NA LATA 2014-2020

	tworzenie oferty działań skierowanych do osób stosującej przemoc	zapewnienie bezpiecznego schronienia	SOW	liczba mieszkańców	środki własne
		program korekcyjno-edukacyjny	PCPR	liczba programów	dotacja wojewody
		pomoc prawna	jednostki	liczba spotkań	środki własne
		terapia indywidualna	jednostki	liczba spotkań	środki własne

Obszar - Dziecko i rodzina

Obszar	cel strategiczny	kierunki działań	podmioty odpowiedzialne za realizację /wiodący/	wskaźnik monitorujący	źródła finansowania
rodzina i dziecko	podniesienie skuteczności działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży	grupa wsparcia z elementami psychoedukacji dla dzieci i młodzieży	PCPR	liczba spotkań	środki własne
		program zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży w placówkach o-w	OWDiR	liczba programów	środki własne, środki zewnętrzne
		grupa wsparcia dla dzieci i młodzieży	PCPR	liczba spotkań	środki własne
		świadczenie wsparcia specjalistycznego dla rodzin	gminy	liczba ośrodków	środki własne
	podniesienie skuteczności działań profilaktycznych skierowanych do rodzin	grupa wsparcia dla rodzin zastępczych	PCPR	liczba spotkań	środki własne
		grupa wsparcia dla rodzin dzieci umieszczonych w placówkach	OWDiR	liczba spotkań	środki własne
		szkolenia podnoszące kompetencje wychowawcze opiekunów zastępczych	PCPR	liczba szkoleń	środki własne
	rozszerzenie	współpraca instytucjonalna	PCPR	liczba spotkań,	środki własne

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO NA LATA 2014-2020

	współpracy instytucji i służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny	na rzecz intensyfikacji usług kierowanych do rodziny		wspólnych inicjatyw	
		rozeznanie, diagnoza sytuacji powodującej umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej i określenie możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej	PCPR, OPS-y, OWDiR	liczba spotkań	środki własne
		organizowanie wspólnych inicjatyw	PCPR, OPS-y, OWDiR	liczba inicjatyw	środki własne, środki zewnętrzne
	promowanie rodzicielstwa zastępczego	organizowanie szkoleń i warsztatów dla pracowników pomocy społecznej	PCPR	liczba szkoleń	środki własne, środki zewnętrzne
		organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze	PCPR	liczba szkoleń	środki własne

Obszar - Bezrobocie

Obszar	cel strategiczny	kierunki działań	podmioty odpowiedzialne za realizację /wiodący/	wskaźnik monitorujący	źródła finansowania
	wzrost aktywności zawodowej wśród bezrobotnych powiatu inowrocławskiego	świadczenie usług pośrednictwa pracy	PUP w Inowrocławiu	• liczba bezrobotnych objętych usługą pośrednictwa pracy, • liczba zorganizowanych giełd pracy, • liczba	-

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO NA LATA 2014-2020

bezrobocie				przedsięwzięć na terenie powiatu, podczas których promowane są działania urzędu pracy i świadczone jest pośrednictwo pracy, • liczba zarejestrowanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.	
		świadczenie usług poradnictwa zawodowego, w tym tworzenie IPD	PUP w Inowrocławiu	• liczba bezrobotnych objętych usługą poradnictwa zawodowego, • liczba utworzonych IPD.	-
		kształtowanie umiejętności poruszania się po rynku pracy w ramach zajęć Klubu Pracy	PUP w Inowrocławiu	• liczba bezrobotnych objętych wsparciem w postaci Klubu Pracy, • liczba	budżet, FP, EFS,

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO NA LATA 2014-2020

				zorganizowanych edycji Klubu Pracy.	
		kształtowanie umiejętności poruszania się po rynku pracy w ramach Warsztatów Aktywnego Poszukiwania Pracy	PUP w Inowrocławiu	• liczba bezrobotnych objętych wsparciem w postaci WAPP, • liczba zorganizowanych edycji WAPP.	-
		zapewnienie możliwości zdobycia lub poszerzenia doświadczenia zawodowego przez bezrobotnych w ramach mechanizmów wsparcia	PUP w Inowrocławiu	• liczba bezrobotnych skierowanych na doposażone/wyposażone stanowiska pracy, • liczba bezrobotnych skierowanych na staż/przygotowanie zawodowe dorosłych, • liczba bezrobotnych skierowanych na prace	FP, PFRON, EFS

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO NA LATA 2014-2020

				• interwencyjne, • liczba bezrobotnych skierowanych na roboty publiczne, • liczba bezrobotnych skierowanych na prace społecznie użyteczne, • liczba bezrobotnych skierowanych do pracy w ramach zatrudnienia wspieranego.	
	rozwój lokalnej przedsiębiorczości oraz wsparcie procesu samozatrudnienia wśród bezrobotnych powiatu inowrocławskiego	rozwój lokalnej przedsiębiorczości	PUP w Inowrocławiu	• liczba podmiotów gospodarczych, którym zrefundowano koszty doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy, • liczba podmiotów gospodarczych, którym zrefundowano koszty zatrudnienia	FP, PFRON, EFS

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO NA LATA 2014-2020

				w ramach prac interwencyjnych, • liczba podmiotów, którym zrefundowano koszty zatrudnienia w ramach robót publicznych, • liczba podmiotów, którym zrefundowano koszty zatrudnienia absolwenta CIS w ramach tzw. zatrudnienia wspieranego, • refundacja składek na ubezpieczenie społeczne za członków spółdzielni socjalnej.	
		wsparcie procesu samozatrudnienia wśród bezrobotnych powiatu inowrocławskiego	PUP w Inowrocławiu	• liczba bezrobotnych, którzy zostali	FP, PFRON, EFS

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO NA LATA 2014-2020

				skierowani na szkolenie z zakresu przedsiębiorczości, • liczba bezrobotnych, którym przyznano środki na podjęcie działalności gospodarczej, • liczba bezrobotnych, którym przyznano środki na utworzenie spółdzielni socjalnej, • liczba bezrobotnych, którym przyznano środki na przystąpienie do spółdzielni socjalnej.	
	stworzenie warunków do dostosowania kwalifikacji	zapewnienie możliwości dostosowania kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy w ramach	PUP w Inowrocławiu	liczba bezrobotnych, którzy zostali skierowani na	FP, PFRON, EFS

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO NA LATA 2014-2020**

	zawodowych do potrzeb rynku pracy wśród bezrobotnych powiatu inowrocławskiego	szkoleń zawodowych		szkolenia zawodowe.	
		zapewnienie możliwości dostosowania kwalifikacji zawodowych do potrzeb ryнку pracy w ramach studiów podyplomowych	PUP w Inowrocławiu	liczba bezrobotnych, którym przyznano środki na sfinansowanie kosztów studiów podyplomowych	FP, PFRON, EFS

Obszar – Edukacja i zdrowie

Obszar	cel strategiczny	kierunki działań	podmioty odpowiedzialne za realizację /wiodący/	wskaźnik monitorujący	źródła finansowania
edukacja i zdrowie	zwiększenie liczby uczniów w szkołach zawodowych i technicznych	zmodyfikować kryteria naboru do szkół ponadgimnazjalnych	wydział EKSIZ	liczba chętnych zgłaszających się do szkół	środki własne
		doposażenie szkół	wydział EKSIZ	zwiększająca się liczba pomocy dydaktycznych	środki własne
		stworzenie systemu motywacji dla uczniów	wszystkie szkoły	zwiększająca się liczba chętnych	środki własne i zewnętrzne
		systematyczna akcja promocyjna szkolnictwa zawodowego	wszystkie szkoły	liczba podjętych akcji promocyjnych liczba kandydatów	środki własne i zewnętrzne
	edukacja prozdrowotna	opracowanie programów prozdrowotnych	wszystkie placówki	liczba programów	środki własne

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO NA LATA 2014-2020

		warsztaty, szkolenia, diagnostyka psychologiczno-pedagogiczna, zajęcia psychoedukacyjne, terapie, realizacja kampanii edukacyjnych w zakresie zdrowia psychicznego	wszystkie placówki	liczba uczestników szkoleń, zajęć	środki własne i zewnętrzne
	utworzenie ośrodków egzaminacyjnych	określenie mapy zawodów	wydział EKSIZ	liczba zawodów	środki własne i zewnętrzne
		określenie szkół, w których utworzone zostaną ośrodki	wydział EKSIZ	liczba szkół, w których zostaną utworzone ośrodki	środki własne i zewnętrzne
		rozpoznanie potrzeb materialnych ośrodków	szkoły i wydział EKSIZ	spis potrzeb	środki własne i zewnętrzne
	zinstytucjonalizowanie współpracy z pracodawcami w zakresie kształcenia zawodowego	przygotowanie kontraktu pomiędzy zainteresowanymi podmiotami pod względem formalno-prawnym	wydział EKSIZ	liczba podpisanych kontraktów	środki własne
		systematyczne ustalenie zawodów deficytowych	dyrektorzy, pracodawcy	liczba zawodów deficytowych	środki własne
		określenie zasad współpracy w ramach praktyk zawodowych	wydział EKSIZ, dyrektorzy szkół, pracodawcy	liczba spotkań	środki własne
	programowanie działań zmierzających do objęcia mieszkańców poradnictwem i pomocą w stanach kryzysu	spotkania informacyjno-edukacyjne w ramach współdziałania lokalnych samorządów poszczególnych gmin i podmiotów prowadzących działalność	PCPR (podległe jednostki pomocy społecznej), Wydział EKSIZ (podległe szkoły i placówki oświatowe)	liczba spotkań	środki własne i zewnętrzne

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO NA LATA 2014-2020**

	zagrożającego zdrowiu psychicznemu	pożytku publicznego			
		włączanie mediów i organizacji pozarządowych w nurt działań		liczba zaangażowanych organizacji pozarządowych i mediów spierających działania informacyjne	środki własne
		utworzenie mapy sieci ośrodków doradztwa i wsparcia		liczba ośrodków	środki własne
	utworzenie Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień	zapewnienie mieszkańcom powiatu kompleksowych usług w dogodnej lokalizacji	Organ stanowiący i wykonawczy j.s.t. Szpital Wielospecjalistycz- ny im. Ludwika Błażka w Inowrocławiu	liczba łóżek stacjonarnych	środki strukturalne z okresu programowania 2014- 2020 – Urząd Marszałkowski w Toruniu
		zwiększenie dostępności do różnych form psychiatrycznej opieki zdrowotnej na terenie powiatu		liczba miejsc dziennych	

VIII. Monitoring i ewaluacja.

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegać będą na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych kwestii społecznych.

Monitorowanie pozwala z jednej strony na ocenę oczekiwanych wyników już przyjętych zadań, jak i na wprowadzenie ewentualnych korekt w tych zadaniach. Monitoring jest procesem ciągłym, odbywającym się przez cały okres wdrażania strategii. Jego celem jest zapewnienie zgodności realizacji strategii z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i wytyczonymi celami.

Zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne, trendy, potrzeby i oczekiwania społeczne, a także treści nadrzędnych dokumentów strategicznych lub wytyczne dotyczące źródeł dofinansowań zewnętrznych mogą spowodować konieczność zmian zapisów strategii w okresie jej obowiązywania. Poza obserwowanymi zmianami i trendami społeczno-gospodarczymi na kierunek i zakres dokonywanych aktualizacji powinny wpływać również opinie środowiska lokalnego uzyskiwane z użyciem procedur partycypacyjnych.

Wdrażanie strategii monitorowane będzie na bieżąco przez realizatorów merytorycznych poszczególnych zadań. Informacja nt. realizacji strategii oraz osiągniętych efektów przygotowywana będzie corocznie przez dyrektora PCPR-u w formie sprawozdania przedkładanego Radzie Powiatu Inowrocławskiego.

IX. Zakończenie.

Opracowana Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych wyznacza kierunki lokalnej polityki społecznej, która uwzględnia potrzeby każdego mieszkańca niezależnie od jego statusu materialnego i prowadzi do realizacji założonej misji - przyjętej w niniejszej Strategii. Pozwala na celowe, systematyczne i planowe dążenie do osiągnięcia wytyczonych celów strategicznych. Realizacja tych celów wymaga dużej aktywności samorządów szczebla gminnego, powiatowego oraz wojewódzkiego, w koordynacji i finansowaniu wielu działań. Nie bez znaczenia jest też zaangażowanie wielu innych podmiotów, organizacji i instytucji pożytku publicznego - uczestników życia społecznego. Zbudowana siatka celów strategicznych i kierunków działań uwzględnia najistotniejsze obszary życia społecznego, które winny być sferą oddziaływania samorządu, by jakość życia mieszkańców ulegała systematycznej poprawie. Samorząd lokalny, jako kreator lokalnych rozwiązań, poprzez budowę kapitału społecznego swoich mieszkańców, dla nich i przez nich, wzmacnia naturalne sieci wsparcia, wspiera rodzinę w jej naturalnym środowisku, stara się redukować skutki społeczne bezrobocia, ekskluzji społecznej, włączając w te procesy organizacje pozarządowe jako partnera sprawdzonego i oczywistego. Należy wszakże pamiętać, że strategia jest tylko konstrukcją, która dopiero po wypełnieniu realnymi działaniami, przełoży się na wymierną poprawę jakości życia mieszkańców powiatu inowrocławskiego.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO NA LATA 2014-2020

Autorzy niniejszego dokumentu dziękują wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do jego powstania – w szczególności za udostępnienie danych niezbędnych do rzetelnej oceny aktualnej sytuacji społecznej.

Spis tabel

Tabela 1. Stan ludności w powiecie inowrocławskim w latach 2006-2012	10
Tabela 2. Prognoza demograficzna na lata 2015-2035 dla powiatu inowrocławskiego	11
Tabela 3. Liczba małżeństw i rozwodów w latach 2006-2012 w powiecie inowrocławskim	12
Tabela 4. Liczba urodzeń i zgonów w latach 2006-2012 w powiecie inowrocławskim	12
Tabela 5. Liczba osób niepełnosprawnych w 2011 roku	13
Tabela 6. Cel składania wniosków przez osoby niepełnosprawne powyżej 16 roku życia	16
Tabela 7. Cel składania wniosków przez osoby niepełnosprawne poniżej 16 roku życia	17
Tabela 8. Dofinansowania dla osób niepełnosprawnych	17
Tabela 9. Liczba wszczętych procedur „Niebieskiej karty” - dane ze wszystkich Zespołów Interdyscyplinarnych	19
Tabela 10. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej karty” oraz ilość złożonych zawiadomień	21
Tabela 11. Liczba przeprowadzonych przez policję interwencji dotyczących przemocy w rodzinie	22
Tabela 12. Liczba dochodzeń prowadzonych przez Prokuraturę Rejonową w Inowrocławiu z art. 207 Kodeksu Karnego	23
Tabela 13. Liczba postanowień i postępowań prowadzonych przez Sąd Rejonowy w Inowrocławiu w związku z przemocą w rodzinie	23
Tabela 14. Rodzaj środków karnych zastosowanych przez Sąd Rejonowy w Inowrocławiu wobec sprawców przemocy	24
Tabela 15. Liczba osób korzystających z pomocy Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaksicach w latach 2012-2013	24
Tabela 16. Liczba osób korzystających z pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Inowrocławiu w latach 2012-2013	25
Tabela 17. Powody przyznania pomocy osobom i rodzinom przez ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu inowrocławskiego w latach 2012-2013	26
Tabela 18. Liczba rodzin zastępczych i dzieci w poszczególnych gminach w powiecie inowrocławskim w latach 2012-2013	27
Tabela 19. Typy rodzin zastępczych w powiecie inowrocławskim w latach 2012-2013	28
Tabela 20. Liczba dzieci w powiecie inowrocławskim w latach 2012-2013	29
Tabela 21. Podział rodzin zastępczych w powiecie inowrocławskim w latach 2012-2013 ze względu na liczbę dzieci w nich umieszczonych (stan na 31 grudnia każdego roku)	30
Tabela 22. Wiek dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w powiecie inowrocławskim w latach 2012-2013	30
Tabela 23. Wiek rodziców zastępczych w powiecie inowrocławskim w latach 2012-2013 (stan na 31 grudnia każdego roku)	31
Tabela 24. Liczba usamodzielnianych wychowanków korzystająca z poszczególnych form pomocy w latach 2012-2013	35
Tabela 25. Liczba mieszkańców powiatu inowrocławskiego w wybranych grupach wiekowych w latach 2010-2012	38

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO NA LATA 2014-2020

Tabela 26. Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie inowrocławskim prowadzonych przez osoby fizyczne w latach 2003-2012.....	41
Tabela 27. Liczba wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013.....	42
Tabela 28. Liczba osób bezrobotnych zaktywizowanych przez PUP w Inowrocławiu w latach 2010-2013	44
Tabela 29. Stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim na tle sytuacji w województwie i kraju w 2013 r. - ujęcie miesięczne.....	45
Tabela 30. Stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 - ujęcie miesięczne	46
Tabela 31. Liczba bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 - ujęcie miesięczne	47
Tabela 32. Liczba osób bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 z uwzględnieniem miejsca zamieszkania - stan na koniec roku.....	49

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba ludności w powiecie inowrocławskim w latach 2006-2012 z podziałem na płeć	11
Wykres 2. Liczba urodzeń i zgonów w latach 2006-2012 w powiecie inowrocławskim	12
Wykres 3. Liczba osób niepełnosprawnych w 2011 roku	14
Wykres 4. Liczba osób niepełnosprawnych w 2011 r	14
Wykres 5. Liczba rodzin z niepełnosprawnością korzystająca z pomocy OPS	15
Wykres 6. Liczba składanych wniosków	16
Wykres 7. Liczba wydanych orzeczeń	17
Wykres 8 Ilość wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”	20
Wykres 9. Ilość wszczętych procedur „Niebieskiej karty” przez poszczególne służby w danych gminach	20
Wykres 10. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej karty” oraz ilość złożonych zawiadomień	22
Wykres 11. Liczba dzieci pochodzących z terenu powiatu inowrocławskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów w latach 2012-2013	29
Wykres 12. Wiek dzieci kierowanych do placówek opiekuńczo-wychowawczych	32
Wykres 13. Wiek dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2012-2013 na terenie powiatu inowrocławskiego	33
Wykres 14. Dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2012-2013 na terenie innych powiatów	33
Wykres 14. Dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2012-2013 na terenie innych powiatów	34
Wykres 16. Ludność zamieszkująca powiat inowrocławski w latach 2009-2012 będąca w wieku produkcyjnym	37
Wykres 17. Liczba mieszkańców powiatu inowrocławskiego w wybranych grupach wiekowych w latach 2010-2012	38
Wykres 18. Pracująca ludność zamieszkująca w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2012	39
Wykres 19. Pracujący mieszkańcy powiatu inowrocławskiego na tle ludności w wieku produkcyjnym w latach 2009-2012	40
Wykres 20. Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie inowrocławskim prowadzonych przez osoby fizyczne w latach 2003-2012	41
Wykres 21. Liczba wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013	43
Wykres 22. Liczba osób bezrobotnych zaktywizowanych przez PUP w Inowrocławiu w latach 2010-2013	44
Wykres 23. Stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim na tle sytuacji w województwie i kraju w 2013 r. - ujęcie miesięczne	45
Wykres 24. Liczba bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 - ujęcie miesięczne	48
Wykres 25. Liczba osób bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach	

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO NA LATA 2014-2020

2010-2013 z uwzględnieniem miejsca zamieszkania - stan na koniec roku	50
Wykres 26. Liczba osób bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 z uwzględnieniem miejsca zamieszkania - stan na koniec roku	50
Wykres 27. Liczba bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 z uwzględnieniem płci - stan na koniec roku	51
Wykres 28. Liczba bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 z uwzględnieniem poprzedniej aktywności zawodowej - stan na koniec roku	52
Wykres 29. Liczba bezrobotnych w szczególnej sytuacji w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 na tle ogółu bezrobotnych - stan na koniec roku	52
Wykres 30. Liczba bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 będących w wieku do 25 roku życia z uwzględnieniem płci - stan na koniec roku.....	53
Wykres 31. Liczba bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 będących w wieku powyżej 50 roku życia z uwzględnieniem płci - stan na koniec roku.....	54
Wykres 32. Liczba długotrwale bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 z uwzględnieniem płci - stan na koniec roku	55
Wykres 33. Liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 z uwzględnieniem płci - stan na koniec roku.....	55
Wykres 34. Liczba bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 z uwzględnieniem płci - stan na koniec roku.....	56
Wykres 35. Liczba bezrobotnych bez wykształcenia średniego w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 z uwzględnieniem płci - stan na koniec roku.....	57
Wykres 36. Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych w powiecie inowrocławskim w latach 2010-2013 z uwzględnieniem płci - stan na koniec roku.....	57

Wykaz źródeł

Materiały uzyskano z:

1. Ośrodków pomocy społecznej;
2. Sądu Rejonowego w Inowrocławiu;
3. Głównego Urzędu Statystycznego;
4. Komendy Powiatowej Policji w Inowrocławiu;
5. Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności;
6. Prokuratury Rejonowej w Inowrocławiu;
7. Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu;
8. Materiały własne PCPR i PUP w Inowrocławiu.

Prokurator
w. z. *Skrynicki*
Inowrocław, dnia

